

Xujun xi y'ét'a Jua én nda tsuhu Jesucristo

B'i ts'ín kitsúya nda xi kits'ínntu xujun yáha Jesu

¹ Nga tuts'ihin ni tu b'a ts'ín jahá tíjña Éen. Kui Éen xi y'ejñakohō Ntíaná. Kui Éen xi Ntíaná. ² Kui xi y'ejñakō Ntíaná nkúhu nga tuts'ihin ni. ³ Éen kits'índakohō Ntíaná ngayjee ni xi tjin. Ndaha nku ni xi tjin najmi kin'enda tsa najmi tjin Éen. ⁴ Yo nibáha ra kjuatik'un. Kui kjuatik'uun, kui nd'í xi ts'ín ndzjehen xuta. ⁵ Ndí tít'at'ai má jyuun kō má jyuun najmi tíchúkuaha nga títs'ínk'ien.

⁶ J'ai nku nda xi 'mi Jua xi Ntíaná kits'ín nibáha. ⁷ J'ai tsúya ni xi kkie tu xi kuitsuyaha yáha nd'íu kō tu xi s'ejihin ra ngayjee xuta nd'í xi j'ai nchjanijmíyaha. ⁸ Najmi kui xi nd'íu. Tu kin'e nibáhá tu xi kuitsuyaha yáha nd'íu. ⁹ Nd'í xi ndoo xi ts'ín ndzjehen ngayjee xuta ja ma kj'uaihí asuntee.

¹⁰ Éen j'aik'ieña asuntee, Én xi Ntíaná kits'índakohō asuntee. Tunga xuta asuntee najmi kamankjihin yáha kui. ¹¹ J'ai ante xi ts'e, tunga xuta xi ts'e najmi kits'ínkjáihin. ¹² Tunga xi kits'ínkjáihin kō kis'ejihin, kui xutaha xi kitsjáha nga kama ntíhi Ntíaná. ¹³ Kui xi kitsin xi nkú ts'ín kama mjehe Ntíaná. Najmi kitsin xi nkú ts'ín tsin xuta xi tjin, kō ta ndaha najmi xi nkú ts'ín tíjñaha xuta, kō ta ndaha najmi xi nkú ts'ín mjehe xuta.

¹⁴ Kui Éen xi kik'a yjoninte ko y'ejñajinni ko kiyai kjuachánkaha, at'aha kui xi Ntí nku tutuhu Ntia Na'miu. Tsakúchji kjuanda chánkaha ko én xi b'a tjün. ¹⁵ Jua kitsúya yáha kui. B'i kitsú:

—Kui xi kinchjanijmíyahana nga b'a kixian: “Xi askahan nibá nga an, kui xi tjun nga an, at'aha kui xi tu b'a ts'ín jahá tíjña.”

¹⁶ Xki kjuanda xi kik'ainá kjuanchiná chánka xi ts'e tsitjuihin. ¹⁷ At'aha Ntianá kits'ínchjén Moise nga kitsjá kjuatéxumoo, tunga j'aihí Jesucristo nga y'ejña kjuandoo ko én xi naxu tjín. ¹⁸ Najmi tjín xi ja be nkú tjín Ntianá. Nku tutuhú Ntí nku tutuu xi tíjñako Ntia Na'miu, kui xi j'aikúchjiná Ntianá.

*B'i ts'ín kitsúya Jua Bautista yáha Jesu
(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)*

¹⁹ B'i ts'ín kinchja Jua nk'ie nga já judio k'aku xi tjín nanki Jerusalen kits'ínkji já na'mi ko já xi ta ts'ínxát'a ninku xi má nga ngjuásjaiyaha Jua yáha kui. ²⁰ Kinchja kixi kixi Jua ko najmi ts'anacha. B'i kitsú:

—Najmi an nda xi xi kitsú Ntianá nga ts'ín nibá.

²¹ B'a kitsú jóo nga kingjásjaiyaha:

—¿Yáha ni ji? ¿A jihí xi Elia?

—Najmi an —kitsú Jua.

—¿A jihí xi nda profeta xi tjíhin nga kj'uaí? —kitsú jóo.

—Najmi —kitsú Jua.

²² —¿Yáha ji? —ta kitsú ngáha jóo—. At'aha tjíhin nga kuankínko ngáha ri én kixi já xi kits'ín nibáni. ¿Nkú bixín?

²³ As'ai b'i kitsú Jua:

—An xi nku nda xi tinchja ante kixiu nga b'a titsu: “Tjen kixiu niya ma nga niba Ntiana.” Kui niu xi y'et'a nda profeta Isaija xujun ehen Ntiana.

²⁴ Ko ja xi kits'inkji ja fariseo ²⁵ ta kingjajsaiyaha Jua:

—Tsa najmi ji xi kitsu Ntiana nga ts'in niba ko ta ndaha Elija ko ta ndaha nda profeta xi tihin nga kj'uai, ja xuta tibotentahani?

²⁶ B'i kitsu Jua:

—An ntanjua tibentakohona xuta, tunga sijnajihinnuu nku xi najmi yo, ²⁷ xi kj'uai askahan nga an. Najmi tjehehena tsa kjendaya nuhu tjabaxin tehe.

²⁸ Ba kama ni xu'bi nanki xi 'mi Betanja, nanki xi tjna ngabantata taje Jordan, ma tsatenta xuta Jua.

B'i ts'in kitsuya Jua nga Jesu xi chutsankaha Ntiana

²⁹ Nistjin xi ma ndyjuun gaha kieke Jua nga Jesu nibak'un tihaha ko b'i kitsu:

—Kui xu'bi xi chutsankaha Ntiana xi kjexin ngatitsuhun xuta asuntee. ³⁰ Kui xi kinchjanimiyahana nga b'i kixian: “Xi askahan niba nga an, kui xi tjun nga an, at'aha kui xi tu ba ts'in jahatjna.” ³¹ Nk'ie ta ndaha an najmi be ya nihi, tunga ntanjua ha jaitenta xuta tu xi sejna chjih ra xuta Israel ya ha kui.

³² B'i ta kitsuya Jua ni xi kieke:

—Kieke nga nibajen Espiritu ndjiojmi jan xi nku joyaha nku chutuju ko nga j'aik'iejnantjai nintaku. ³³ Ta ndaha an najmi kje be ya nihi, tunga xi kits'in nibahana nga ntanjua kuatentahana xuta,

kui xi b'a kitsúna: “Xi chai nga nibajenk'uhun Espiritu ko k'úéñantjaihi, kui xi Espiritu Santo kuaténtáko ho xuta.” ³⁴ An kieke nga tsitjusun kui éen ko tíxinya nga kui xi Ntíhi Ntíaná.

B'i ts'in kinchjaha Jesu ja ni'yakuyá xi tjuun

³⁵ Nk'ie nga kama ndyjuun, ta yohó tinchako ngáha Jua jo ja ni'yakuyáha. Kieke nga j'a Jesu yo ko b'i kitsú:

³⁶ —Kui xu'bo xi chutsankaha Ntíaná.

³⁷ Kint'é nga joo ja ni'yakuyáha ni xi kinchja ko kitsjennkíhi Jesu. ³⁸ As'ai tsasenji astun Jesu ko kieke nga tjennkihí joo. B'i kitsúhu:

—¿Mí xi tbinchisjó?

—Ji nda maestru —kitsú jóo—, ¿má tinchin?

³⁹ —Nibáasohoo —kitsú Jesu.

As'ai ngji jóo ko kieke má tíña Jesu. Yo kits'ínk'a nistjin xu'bo, at'aha ja ngixun. Nkú ra ma nga chuba ñju niu. ⁴⁰ Já xi joo xi kint'é ni xi kinchja Jua ko kitsjennkíhi Jesu, nku xi 'mi Andre xi nda nts'e maha Simon Pedro. ⁴¹ Kui xi tíjún ngjingsjai Simon ko b'a kitsúhu:

—Ja kuasakúni nda xi kitsú Ntíaná nga ts'ín nibá.

⁴² As'ai j'aiko Andre nda nts'e nga j'aisehe Jesu. Jesu tsasehe Simon ko b'i kitsúhu:

—Ji xi Simon, ntíhi Jona. Ji xi k'úin ngáha ri Pedro.

⁴³ Nistjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga tífi Jesu ante Galilea, as'ai ngjisehe Felipe ko b'i kitsúhu:

—Tsjénkiní.

44 Nanki Betsaida nibáha Felipe, má nga ta nankihí Andre ko Pedro. 45 As'ai Felipe ngjisehe Natanael ko b'a kitsúhu:

—Ja kuasakúni nda xi kinchjanjímíyaha Moise nga y'ét'a xujun kjuatéxumoo ko xi ta y'ét'a já profeta. Kui xi Jesu ntíhi Kuse, nda xi nibáha nanki Nazaret.

46 B'a kitsú Natanael:

—¿A kamahá stjújín Nazaret nku ni xi nda?

—Nibáaseihí —kitsú Felipe.

47 Nk'ie nga kíkíe Jesu nga nibá tiña Natanael, b'a kitsú:

—Kuihí nda xu'bi xi xuta Israel tjeheñ ra, nku nda xi najmi b'anacha.

48 —¿Nkú ts'ín yahaní? —kitsú Natanael.

B'i kitsú Jesu:

—Kuakiehe kintehe ni nga kuanchjahi Felipe, nk'ie nga kabinchunnki yá higuera.

49 —Ji nda maestru —kitsú ngáha Natanael—, ji xi Ntíhi Ntíaná. Ji xi nda reihí xuta Israel.

50 B'i kitsú Jesu:

—¿A at'aha kuakiehe kintehe yá higuera kuaxihin, a kui kjuaha nga kuas'ejihin ri nga Ntíaná kits'ín nibáhana? 'Yún chánka ni xi cha sai nga xu'bi.

51 Ko b'i ta kitsú ya Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Choo nga tsjén tixa ndjiojmi jáñ ko nga ntítsjehe Ntíaná kuiyáñnu ko kuitjujen nga kjuáisehe Ntíhi Ndax'iun.

2

B'i ts'ín kits'ín Jesu nku kjuankjún ajihin nku s'í kjuabixan

¹ Nistjin xi ma jahan kama nku kjuabixan nanki Cana, nanki xi tijnajihin ante Galilea, ko yo ngji naaha Jesu. ² Ta ngji Jesu ko ja ni'yakuyaha kjuabixoon, at'aha kik'inyaha. ³ Nk'ie nga jeya binu, as'ai b'a kitsu naaha Jesu nga kinchjako:

—Ja najmi ta tihin ra binu.

⁴ —Ji tachjuun —kitsu Jesu—, za an ti'miyahani niu? Najmi kjee bichu chubana.

⁵ As'ai kinchjako naaha Jesu ja xi tincha basehe yamixo nga b'a kitsuhu:

—N'etjusun ngayjee ni xi kuitsunu.

⁶ Yo tincha jun ndji nisa xi kamandakoho ndji. Kui xi ts'inchjen xuta xi ntje judio tjehen ra nk'ie nga ts'in je yoho nginkun Ntiana, xi nku ts'in tijn niyaha. Nkunku ndjiu s'en ra tsa chate ko tsa chate ko kan litru ntanjua. ⁷ B'i kitsuhu Jesu ja xi tincha basehe yamixo:

—N'etso ntanjua ndji.

Kits'intse susun jo ndjiu.

⁸ As'ai Jesu b'i kitsuhu jo:

—Chjubó chuba ko tankinkoho nda xi tibasehe s'iu.

B'a incha kits'in jo. ⁹ As'ai kikjut'a nda xi tibasehe s'iu ntanjua xi ja kama binu, tunga najmi behé má nibaha ra ntó. Tu ja xi tincha basehé ra yamixo xi be, at'aha kui xi ts'asje ntanjua. Kui nga nda xi tibasehe ra s'iu kinchjaha ra nda bixoon ko b'a kitsuhu:

¹⁰ —Ngayjee xuta titjun tsja binu xi nda ko nk'ie nga ja 'yun ka'bi xuta, as'ai ni tsja xi najmi 'yun ndaha. Tunga máha ji, binu xi 'yun nda xi titjoihi nd'ai ti'bai.

11 Kui kjuankjún xu'bi xi tíjju kits'ín Jesu nanki Cana, nanki xi tíñajihin ante Galilea. B'a ts'ín tsakúchjhi kjuachánkaha, kō kis'ejihin já ni'yakuyáha nga Ntíaná kits'ín nibáha.

12 Ja kamoo. As'ai ngji Jesu nanki Capernaum nga tjenko naaha kō já nts'e kō já ni'yakuyáha. Yo y'entu chuba nistjin.

B'i ts'ín kik'onsje Jesu chu xi tijncha batéña jóo má ma natsihin ninku

(Mt 21:12-13; Mc 11:15-18; Lc 19:45-46)

13 Nk'ie nga ja tibichú tiña S'í Pascua xi b'asje xuta xi ntje judio tjeheñ ra, as'ai ngji Jesu nanki Jerusalen. 14 Má ma natsihin ninku kisakúhu já xi tijncha batéña turu kō chutsankā kō chutuju kō já xi tíjntu yo nga tijncha ts'ínk'óntjaiya toon.

15 As'ai jách'á n'ú'ya, kui xi kik'onsjekoho ngay-jeé chutsanko kō turu. Kikjaní ndzjo toohon já xi tijncha ts'ínk'óntjaiya toon yo kō kits'ínk'ótsjá yámixaha. 16 B'i kitsúhu já xi tijncha batéña chutuju:

—Tich'onsjoo chunu e. Najmi tu tiyanta n'e mo ni'yaha Na'mina.

17 Jáítsjehen já ni'yakuyáha nga b'i ts'ín tíjt'a éhen Ntíaná: “Tjo ts'atina ni'yahi, kui nga tib'enkihina kjuanima.”

18 As'ai já judio k'aku kingjásjaiyaha Jesu:

—¿Mí kjuankjúhun xi kuakúchji nga ma n'e ni xi t'ín'ei?

19 B'i ts'ín kinchja Jesu:

—N'ekatsúnyo ninku kō jan nistjin kjesintjen ngáhana.

20 B'i kitsú já judio k'aku:

—Yachán jun nú kamandaha nínku. ¿Nkú ts'ín jan nistjin chjúsintjehenni ji?

²¹ Tunga yjonintehe ní Jesu kinchjanijmíyaha nga kits'ínkjó nínku. ²² Kui kjuaha, nk'ie nga j'áíya ngáha ra ngabayoo, j'áítsjehen ra já ni'yakuyáha ni xi kitsú kó kis'ejihin én xi tjít'a xujun éhen Ntíaná kó én xi kinchjako já judio k'aku.

²³ Nk'ie nga tjíña Jesu nanki Jerusalem ajihin S'í Pascua, nkjin nkjún xuta kis'ejihin nk'ie nga kieke kjuankjún xi kits'ín. ²⁴ Tunga Jesu najmi kits'ínjálhin xi nkú ts'ín ts'ínnkjink'un xuto, at'aha be xi nkú k'un. ²⁵ Najmi kamachjén tsa tjín xi kitsúyaha nkú k'un, at'aha be xi nkú ts'ín tjintuyá animaha.

3

B'i ts'ín kinchjanijmíko Jesu Nicodemo

¹ Nku nda fariseo xi 'mi Nicodemo xi ta nda k'akuhú xuta judio ² j'aisehe Jesu nga jyuun kó b'i kitsúhu:

—Ji nda maestru, yaní nga ji xi nku nda maestru xi Ntíaná kits'ín nibáha. At'aha najmi ch'a kamaha ts'ín kjuankjún xi tín'ei tsa najmi tjíñajihin Ntíaná.

³ B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxihin. Xi najmi tsin tsetse, kui xi najmi ma chjihí xi nkú ts'ín batéxuma Ntíaná.

⁴ B'a kitsú Nicodemo:

—¿Nkú ts'ín tsín tsetse ngáha nku nda nk'ie nga ja chá? ¿A kamahá ta kjuas'en xi ma johó ngáha aya kats'a naaha kó tsín ngáha?

⁵ B'i ts'ín kinchja Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxihin. Xi najmi tsínjin ntánijua ko Espiritu najmi kama kjuas'enjin nga Ntíaná xi kuatéxumaha. ⁶ Xi xuta tsjáha kjuatik'un, kui xi kjuatik'uhun xuta tjihin. Xi Espiritu tsjáha kjuatik'un, kui xi kjuatik'uhun Espiritu tjihin. ⁷ Najmi tu ma nkjúhin ni xi kuaxihin, nga tjihin nga tsín tsetse ngáhanu. ⁸ Fi ntjo tu má nga mjehé ra ko ta nu'yái nga xu. Tunga najmi yaní má nibáha ko má tífi. B'a joyaha ngayjee xuta xi tsinjín Espiritu.

⁹ B'a kitsú Nicodemo:

—¿Nkú tjihin ra ni xi tibixín?

¹⁰ B'i ts'ín kinchja Jesu:

—Ji xi nda maestruhu xuta Israel. ¿A najmi yaní niu? ¹¹ Kjuaxi ni xi tíxihin. Jin chubai ni xi yai ko bixínyai ni xi kiyai, tunga jun najmi n'e s'ejjun én xi bixínyai. ¹² Tsa najmi s'ejinnuu éna nk'ie nga ni xi ts'e asunntej tinchjanijmíyahānuu, ¿nkú ts'ín s'ejihinnuu éna tsa ni xi ts'e ndjiojmi ján kuinchjanijmíyahānuu? ¹³ Ndaha nku najmi kjee fi ndjiojmi ján. Nkuhú Ntíhi Ndax'iun xi nibajehen yo.

¹⁴ 'Xi nkú ts'ín kikjesíntjen Moise ye ante kixiu nk'ie, b'a ta ts'ín tjihin nga chjúsíntjen Ntíhi Ndax'iun, ¹⁵ tu xi najmi ndyjaha xi s'ejihin ra kui nga tu sahá k'úentu tík'un sín.

¹⁶ 'Kits'íntjo Ntíaná xuta asuntee nga kitsjá Ntí nku tutuhu tu xi najmi ndyjaha xi s'ejihin ra kui, nga tu sahá k'úentu tík'un sín. ¹⁷ Ntíaná najmi kits'ín nibá Ntíhi asuntee tsa tu xi k'uéjñanehe ra xuta ni xi kanéhe ngat'aha ngatitsun xi kits'ín. Kits'ín nibá ní tu xi ts'ínk'ankihi.

¹⁸ 'Xi s'ejihin Ntíhi Ntíaná najmi tjín ni xi nguainéhe. Tunga xi najmi s'ejihin, kui xi ja tjen

jé at'aha najmi kis'ejihin Ntí nku tutuhu Ntíaná. ¹⁹ Kui ngat'ai tjeheñ ra jé xuta. J'ai asuntee nd'í xi ts'in ndzjehen xuta, tunga 'yuhún kama mjehe xuta má jyuun nga má ndzjeen, at'aha najmi nda tjin ni xi tincha ts'in. ²⁰ Ngayjee xi ch'on ts'in, kui xi ch'ohon nd'í xi ts'in ndzjehen. Najmi fik'uhun tu xi najmi chaha ni xi tincha ts'in. ²¹ Tunga xi naxu ts'in, kui xi fik'uhun nd'íu tu xi chaha nga tincha ts'in xi nkú ts'in mjehe Ntíaná.

B'i ts'in ta kitsúya ngáha Jua yáha Jesu

²² Askahan nga b'a kamoó ngjikó Jesu já ni'yakuyáha ante Judea. Yo y'ejñako já ni'yakuyáha chuba nistjin nga tsaténtá xuta xi tjin yo. ²³ Jua ta tsaténtá xuta nanki Enon, yo má tiña maha nanki Salim, at'aha 'yún tjin ntánijua yo. Incha j'ai xuta nga kisaténtá yo. ²⁴ B'a kama nk'ie nga najmi kjee s'eya'yún Jua.

²⁵ As'ai já ni'yakuyáha Jua ko nku nda judio kinchjanijmíyaha xi nkú ts'in tjihin nga ts'in je yjoho xuta judio nginkun Ntíaná. ²⁶ Incha ngjisehe Jua ko b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, nda xi j'aisehi ngabantá ntáje Jordan, xi tsixínyai yáha kui, kui xi ta tibaténtá ko ngayjee xuta tincha fisehe.

²⁷ As'ai b'i ts'in kinchja Jua:

—Ndaha nku ni najmi ma ts'ínkjáihin xuta tsa najmi ndjiojmi ján kik'aihi ra. ²⁸ Jun kinu'yó ni xi kinchja, nga najmi an nda xi ts'in nibá Ntíaná ngajoho. Tu kin'e nibá tíjuhúnna. ²⁹ Xi nkúhu tsa nku kjuabixan, nkuhú nda xi tibixan. Nda xinkjin nda bixoon tu síjñat'ahá ra. Tímjéñjuhu ni xi tinchja ko tsjo tímaha nga tint'é ntaha nda bixoon. B'a ts'in

an nd'ai. Ja tsichu ma ndjuú kjuatsjona. ³⁰ Kui ndo xi tjihin nga nk'a ngjuai, an kinte kfián.

³¹ Xi nibáha nk'a ján 'yún chánka sa nga tu yáhá ni. Xi tjeheñ ra asuntee, kui xi xuta asuntee ko ni xi ts'e asuntee nchja. Xi nibáha ndjiojmi ján 'yún chánka sa nga tu yáhá ni. ³² Títsuya ni xi kieke ko ni xi kint'é, tunga najmi ch'a tís'ejihín ra én xi tínchja. ³³ Tunga xi tís'ejihín én xi tínchja, kui tís'ínkie yjoho nga kjuaxi én xi nchja Ntjaná. ³⁴ At'aha xi kits'ín nibá Ntjaná, kui xi nchja éhen Ntjaná, at'aha Ntjaná kitsjáyjehe Espiritu. ³⁵ Ntia Na'miu 'yún tjoho Ntíhi ko ngayjee ni xi tjín ja kits'ínkjas'en aya ntsja. ³⁶ Xi tís'ejihín Ntíu, kui xi tíña tík'un sín. Tunga xi najmi tíma mjehe nga kuint'é éhen Ntíu, kui xi najmi k'úéjña tík'un. Kjuakjahan Ntjaná tíñanehe.

4

B'i ts'ín kinchjanijmiko Jesu nku na Samaria

¹ Kik'inyaha já fariseo nga Jesu 'yún tjín saha xuta ni'yakuyá nga Jua ko nga 'yún nkjin xuta tibaténtá. ² Tunga najmi Jesu xi tsaténtá xuta. Já ni'yakuyáha ní xi b'a kits'ín. ³ Nk'ie nga kint'é Jesu ni xi kik'inyaha já fariseo, as'ai tsitju ante Judea nga kik'óya ngáha ante Galilea.

⁴ Tjihin nga kjuá ante Samaria. ⁵ Kui nga j'aihi Sicar, nanki xi tíñajihín ante Samaria. Tíñakjoko xu'ba xi Jacob kitsjáha Kuse xi ntíhi maha. ⁶ Yo tíña ntá tíxa xi kits'ínnda Jacob. As'ai ngjik'iejñat'a Jesu ntá tíxo, at'aha ja kafentaha nga tís'ín niyá. Nkú ra ma nga chuba te jo niu. ⁷ As'ai j'ai nku tachjuún Samaria nga j'aik'asje ntánijua. B'i kitsú Jesu:

—K'uaíní íchí ntánijua xi k'uíá.

⁸ Kui chubó najmi tjíntukohó já ni'yakuyáha, at'ahá nichine incha kafík'atse ajin nantio. ⁹ As'ai b'i kitsú tachjúun:

—¿Nkú tjíhin rá nga an tíbinchihini ntánijua xi s'ihini, nga ji xi chá judio kó an xi ná Samaria?

B'a kitsú tachjúun at'ahá najmi nda incha y'a xinkjín xuta judio xuta Samaria. ¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Tsa yai ni xi tsjá Ntjaná kó tsa yai yá xi tíbankihi ntánijua, ji kuinchíhi kó kui tsjáhi ntánijua xi ts'ínk'íentu tík'uhun xuta.

¹¹ —Ji chá ntia —ta kitsú ngáha tachjúun—, najmi tjíhin ni xi n'esjekohoni ntánijuo kó 'yún nanka ntá tixó. ¿Má k'úínchj'ahani ntánijua xi ts'ínk'íentu tík'uhun xuta? ¹² Ntje cháná Jacob y'éjñaná ntá tixai. Kui xi ta kits'i ntánijuahá kó ta kits'i ntíhi kó chu xi kis'ehe. ¿A jihí xi 'yún chánka sai nga kui?

¹³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ngayjee xi k'uí ntánijua xu'bi ta kama xintá ngáha rá. ¹⁴ Tunga xi k'uí ntánijua xi tsjaha, kui xi ndahachí najmi ta kama xintáha rá. At'ahá ntánijua xi tsjaha kama ajihin xuta xu'bo xi nkú joyaha nku ntá tixá xi bitju subahá ntánijua. B'a ts'ín k'úentu tík'un síhin.

¹⁵ —Ji chá ntia —kitsú tachjúun—, k'uaíní ntánijua xu'bo tu xi najmi ta kama xintáhana kó najmi ta kj'úáik'asjéhena ntánijua ei.

¹⁶ —T'in chubaihi x'ihin kó nibákoj —kitsú Jesu.

¹⁷ —Najmi tjínna x'in —kitsú tachjúun.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tibixín, nga najmi tjíhin x'in.

¹⁸ At'ahá ja ma un x'in binchunkoj kó ndá xi

tinchunkoi nd'ai najmi x'ihin maha. Kjuaxi ni xi kuakixin.

¹⁹ —Ji chá ntia —kitsú tachjuun—, tímankjinna nga chá profeta ní. ²⁰ Ntje chani kits'intsjoho Ntjaná naxi xu'bi. Tunga máha jun, b'a bixiún nga Jerusalen tíña ante má nga tjihin nga n'etsjoho Ntjaná.

²¹ —Ji tachjuun —kitsú Jesu—, n'e s'ejin ni xi tíxihin. Kuichú chuba nk'ie nga najmi ta kjúáihinu naxi xu'bi ko najmi ta kuankihinnu Jerusalen nga n'etsjoho Ntia Na'miu. ²² Jun najmi yo xi n'etsjoho. Tunga jin yai xi n'etsjohi, at'aha ajihin xuta xi ntje judio tjeheh ra stjújin xi ts'ínk'anki xuta.

²³ Tunga jahá tábichú chuba ko ja kuichu chubo nd'ai nk'ie nga kjuaxi n'etsjoho Ntia Na'miu. Xi nkú ts'in kuakúyaha Espiritu Santo xuta, b'a ts'in ts'íintsjoho Ntia Na'miu. At'aha Ntia Na'miu mjehe nga xuta xi b'i ts'in tíntuyaha ts'íintsjoho. ²⁴ Xi ts'íintsjoho, tjihin nga kjuaxi b'a ts'ín xi nkú ts'in kuakúya Espiritu Santo. At'aha Espiritu ní Ntjaná.

²⁵ B'a kitsú tachjuun:

—Be nga kj'uai Mesia, chá xi ts'ín nibá Ntjaná. Nk'ie nga kj'uai, kuitsuyaná nkú tjihin ra ni xi tjin.

²⁶ —An ní niu, an xi tinchjakohi —kitsú Jesu.

²⁷ Kui chubo j'ai ngáha já ni'yakuyaha ko kama nkjúhun nga nku tachjuun tinchjanijmiko Jesu. Tunga ndaha nku najmi kama k'un kingjásjaiyaha mí nihi xi mjehe ko a ra mí nihi xi tinchjanijmíyakocho tachjuun. ²⁸ As'ai tsasínña nisaha tachjuun ko ngji ajin nantio. Ngji tsúyaha xuta ni xi kamat'ain. ²⁹ B'i kitsú:

—Nibáase ma ruu xuta x'in xi kuatsúyana ngatentee ni xi kits'ian. Kutsa kuihí xi kitsú Ntjaná nga ts'ín nibá.

³⁰ As'ai tsitju xuta nantio nga j'aisehe Jesu.

³¹ Nk'ie nga ngji tachjúun ajin nantio, já ni'yakuyáha Jesu b'i kitsúhu:

—Ji nda maestru, chinej ichí nichinej.

³² —Tijñana nichine xi najmi yo —kitsú Jesu.

³³ Kui nga b'i ngján kingjásjaiyahá rá xinkjín já ni'yakuyóo nga b'a kitsú:

—Tjín rá xi kj'uaikohó nichine.

³⁴ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nk'ie nga ts'ian xi nkú ts'ín mjehe xi kits'ín nibána kó nga ts'intjusan xá xi ts'e, kui ní niu xi nichinena. ³⁵ Tíbixiún: “Ndyja sa ñju sá nga kuichú chon.” Tunga an b'a tíxinnuu: Chjúx'ánkiu tunkun kó chasoo. Xuta xi nibá ján, kui xi nkú joyaha chan. Ja tábichú chubaha. Ja kama kj'uaíya chon.

³⁶ Xi tíf'áya chan xi nibá yó kama chjíhi. At'aha k'úentu tik'un sín xuto. B'a ts'ín nkuhú tsjo kamaha rá xi ts'ínxájin kó xi f'áya chon. ³⁷ At'aha kjuaxi kjáihin én xi b'a tsuu: “Nku xi b'éntje kó kj'ai xi f'áya.” ³⁸ An kits'inkjínuu nga chj'ayo chan xi najmi jun kis'enkinuu kjuanima. Kj'ai xi kuak'íéntje nga nibá xutai, kó jun tá sakút'anuu chjíhi xóo.

³⁹ Nkjin xuta Samaria xi tjintu ante xu'bo kis'ejihin Jesu nk'ie nga kint'é nga b'i kitsú tachjúun: “Kuatsúyana ngatentee ni xi kits'ian.”

⁴⁰ Kui kjuaha nk'ie nga j'aisehe rá xuta Samaria Jesu, tsankihí nga k'úejña yó. Y'ejña Jesu jo nistjin tjíhin ⁴¹ kó 'yún nkjin sa xi kis'ejihin én xi kinchja.

⁴² As'ai b'a incha kitsúhu tachjúun:

—S'ejinni nd'ai tunga najmi tu ngat'aha ní én xi tsixín. S'ejin níni at'aha ko jin kuanu'yái ko mankjinni nga kjuaxi nga kui xi ts'ínk'anki xuta xi tu má tjíntuhú.

B'i ts'ín kits'ínkihi Jesu nku nda chí

⁴³ Nk'ie nga j'a jo nistjin, as'ai tsitju Jesu yo nga ngji ante Galilea. ⁴⁴ At'aha kitsúya Jesu nga najmi yankjún nku nda profeta ante xi ts'e. ⁴⁵ Nk'ie nga tsichu Galilea, xuta xi tjín yo kits'ínkjáihin, at'aha kieke ngayjee ni xi kits'ín Jesu nanki Jerusalem ajihin s'íu. At'aha ko kui incha ngji s'íu.

⁴⁶ As'ai tsichu ngáha Jesu Cana, nanki xi tíñajihin ante Galilea má nga kits'ín ma binu ntánijuo. Yo tíña nku nda xi ts'ínxát'aha nda rej, kui xi tíñaha nku nda chí xi kjíña un nanki Capernaum.

⁴⁷ Nk'ie nga kint'é nga tsitju Jesu ante Judea ko j'ai ante Galilea, as'ai j'aisehe ko tsankihí nga ngjuai ni'yahta tu xi ts'íinnkihi ra nda chíhi, at'aha ja tíme.

⁴⁸ B'i kitsú Jesu:

—Tsa najmi choo kjuankjún ko ni xi títakúchji nga'yúhun Ntíaná, najmi s'ejinnuu nga Ntíaná kits'ín nibána.

⁴⁹ As'ai b'a kitsú nda xi ts'ínxát'aha nda rej:

—Ji nda ntia, nibá mai ichí kintehe ni nga kuayá nda china.

⁵⁰ B'i kitsú Jesu:

—T'in ngáhani ni'yahi. Ja nda ngáha nda chíhi.

Kis'ejihin ndo én xi kitsú Jesu ko ngji. ⁵¹ Nk'ie nga tjeñ masen niyoo, kisatéjin já musuhu ko b'a kitsúhu:

—Ja nda ngáha ntíhi.

⁵² Kingjásjaiyaha ndo já musuhu mí chubaha kik'atuts'ihin nga kis'e nda ngáha ra ntíhi. B'a kitsú jóo:

—Kujña nga chuba nku tsitjujihin ch'iun nda chíu.

⁵³ J'áitsjehen na'mihi nda chíu nga kui chubo: “Ja nda ngáha nda chíhi”, kitsúhu Jesu. Kui ko ngayjee xuta xi tjin ni'yaha kis'ejihin Jesu. ⁵⁴ Kui kjuankjún xu'bi xi ma johu xi kits'in Jesu nk'ie nga tsitju ante Judea ko j'ai ngáha ante Galilea.

5

B'i ts'in kits'in kihi Jesu nku nda xi kijña un

¹ Kj'ai nistjin ngáha, nk'ie nga tjincha b'asje s'íhi xuta judio ngji ngáha Jesu nanki Jerusalen.

² Yo tjiña nku ntá tixa chánkantsú xi tiña maha ankjuaha naxinantóo xi 'mi Ankjua Chutsanka. Kui ntá tixo xi 'mi Betesda nga én hebreo. Un ante nk'ien kis'entuhu. ³ Yo fantu nkjún xuta un, xuta ka, xi najmi ma fi ko xi nta sjai. Kui xi incha kuyaha nga ts'in niyá ntánijuo. ⁴ At'aha tu nkje tu nkjéhe ni nku ntítsjehe Ntjaná f'ajénjin ntá tixo ko ts'in niyánkihi ntánijuo. Ko xi tjun tsungijin yjoho ntóo nk'ie nga ja kuan'e niyaha, kui xi ma nda tu mí ch'in xi k'uhún ra.

⁵ Yo kijñajihin xuta uun nku nda xi tjihin kan tj'ion jan nú nga uhun. ⁶ Nk'ie nga kieke Jesu nga kijña ndo yo, kamankjihin nga ja nkjin nú tjihin nga uhun ko b'i kitsúhu:

—¿A mjehi kama nda ngáhani?

⁷ —Ji nda ntia —kitsú nda uun—, najmi ch'a tjinna xi kuasinkona, tsa tsungijinna ntá tixo nk'ie nga n'e

nijáha. Nk'ie nga mjena tsungijian yjona, tu kj'aíhí xi tjun tsungijin yjoho.

⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tisíntjein, chjúbéí nijña xi kisujñasuin ko t'in.

⁹ Ta kuihi chubō kama nda ngáha ndo. Jakj'á nijña xi kjijñasun ko ngji. Tunga xuatuhú kui nistjiun, nistjin nkjúhun xuta judio. ¹⁰ Kui nga b'a kitsúhu ra já judio k'aku nda xi kama ndoo:

—Xuatū nd'ai. Tíjña nkjúhun kjuatéxumoo nga ch'ai nijñahi.

¹¹ B'a kitsú ndo:

—Xi kuats'innkina, kui xi b'a kuatsúna: “Chjúbéí nijña xi kisujñasuin ko t'in.”

¹² B'a kitsú jóo nga kingjásjaiyaha:

—¿Yá xi b'a kuatsúhi: “Chjúbéí nijña xi kisujñasuin ko t'in”?

¹³ Tunga najmi behé nda xi kama nkihí yá xi kits'innkihi, at'aha ngji t'axín Jesu ajihín xuta xi tíncha yo. ¹⁴ Askahan Jesu kisatéjin ngáha ndo má ma natsihín nínku ko b'i kitsúhu:

—Ji, ja kama nda ngáhani. Najmi ta n'eheni ngatitsun tu xi najmi satéhe ri nku ni xi 'yún ch'onk'un sa.

¹⁵ As'ai ngji tsúyaha ndo já judio k'aku nga Jesu xi kits'innkihi. ¹⁶ Kui kjuaha nga kits'ín unkiehe ra Jesu já judio k'aku, at'aha b'a kits'ín nga nistjin nkjúun. ¹⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Na'mina títs'inxá santaha nd'ai ko an ta títs'inxá.

¹⁸ Kui kjuaha nga tu sahá 'yún tsangisjai nijáha já judio k'aku nga mjehe ts'ínk'iehen Jesu. At'aha najmi tu suba tsa nistjin nkjúun xi najmi kit-senkjún, tunga b'ahá kitsú ya nga Ntíaná xi

Nā'mihī. B'a ts'ín tā kuihi kits'ín ma yjohō xi nkúhu Ntíaná.

B'i ts'ín tsakúchji Jesu xáha

¹⁹ As'ai kinchja Jesu nga b'a kitsúhu jóo:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ndaha nku ni najmi ma ts'ín Ntíhi Ntíaná kuenta subaha. Tu nkuhú ni xi tibe nga títs'ín Nā'mihī, kui xi ts'ín. At'aha ngatentee ni xi ts'ín Nā'miū, tā kui nihi xi ts'ín Ntíu. ²⁰ At'aha Nā'miū 'yún tjohō Ntíu kō bakúchjihī ngayjee ni xi ts'ín. Kō kuakúchji saha ni xi 'yún chánka. Xí kama nkjúhúnnuu. ²¹ At'aha xi nkú ts'ín Nā'miū ts'ínkj'áiyaha xuta ngabayoo kō ts'ínk'íentu tík'un ngáha, b'a tā ts'ín Ntíu ts'ínk'íentu tík'un xi mjehe. ²² Najmi Nā'miū xi kuasehe tsa nda kō tsa najmi nda ni xi kits'ín xuta. Ntíu ní kitsjáha nga kui xi kuaseyjehe kui niu, ²³ tu xi ngayjee xuta skuenkjúhun Ntíu xi nkú tā ts'ín benkjún Nā'miū. Xi najmi benkjún Ntíu, b'a tā ts'ín najmi benkjún Nā'mi xi kits'ín nibáha.

²⁴ 'Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi basínñjuhu énga kō s'ejihjin xi kits'ín nibána, kui xi ja tjíntu tík'un sín. Najmi tjín ni xi ngjuainéhe at'aha ja tsitjujin ngabayoo kō tjíntu tík'un sín. ²⁵ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Kuichú chuba kō ja kuichu chubo nd'ai nk'ie nga xuta k'ien kuint'é ntaha Ntíhi Ntíaná, kō xi tít'é'éhen k'úentu tík'un. ²⁶ At'aha xi nkú ts'ín Ntía Nā'miū kuentaaha tijná tík'uhun, b'a tā ts'ín kitsjáha Ntíu nga kuentaaha tijná tík'uhun. ²⁷ Nā'miū kitsjáha Ntíu tu xi kuasehe ra tsa nda kō tsa najmi nda ni xi kits'ín xuta, at'aha kui xi Ntíhi Nda'jūn.

²⁸ 'Najmi tu ma nkjúnnuu niu. At'aha kuichú chuba nk'ie nga kuint'é ntaha Ntíu ngayjee xuta

xi kjintuyánji ²⁹ ko kuisíntjen ngáha. Xi nda kits'ín kuisíntjen nga k'úéntu tík'un. Xi najmi nda kits'ín kuisíntjen nga s'enéhe ni xi kanéhe ngat'aha ni xi incha kits'ín. ³⁰ Ndaha nku ni najmi ma ts'ian kuenta. Xi nkú ts'ín nt'e, b'a ts'ín ts'ian kjuá. Ko kixi ts'ian kjuá, at'aha najmi bangisjai suba ni xi mjena. Ni xi mje níhi Na'mi xi kits'ín nibána bangisja.

B'i ts'ín kitsúya Jesu ni xi bakúchji nga kik'ai xáha

³¹ 'Tsa ta ahan xinya yáha an, najmi chjíhi ra én xi kuinchja. ³² Tunga tíñahá kj'ai xi tífina kjuanda, ko be nga chjíhi ra ni xi ts'ín nga b'éjña chji yáha an. ³³ Jun kin'ekjío já xi ngjingjásjayaha Jua nga yáha kui ko kui xi kitsúya yáha an. ³⁴ An najmi machjénna tsa xuta yjoninte ngjuaina kjuanda, tunga tíxihínnuu nga n'echjíhi ruu Jua tu xi k'uankihinu. ³⁵ Jua b'a joyaha nku nd'í xi tsat'ai ko kits'ín ndzjen, ko jun kin'e tsjojiun kutju nd'íhi.

³⁶ 'Tunga 'yún chánka sa ni xi tífina kjuanda nga én xi kinchja Jua. At'aha xá xi kitsjana Ntia Na'miu nga ts'intjusan ko xi títs'ian nd'ai, kui xi ta tífina kjuanda. Tíbakúchji nga Ntia Na'miu kits'ín nibána. ³⁷ Ko Na'miu ya xi kits'ín nibána ta tífina kjuanda. Jun najmi kjee nu'yó ntaha ko ta ndaha najmi kjee yo xi nkú tjin. ³⁸ Ta ndaha najmi tíñajinnuu éhen ajin animannuu, at'aha najmi s'ejinnuu xi kits'ín nibá. ³⁹ 'Yún nkún n'eyo xujun éhen Ntianá at'aha b'a manuu nga b'a ts'ín sakúhunuu nga kuintsuba tík'un síún. Tunga an ní tinchjanijmíyahana xujun nga tífina kjuanda. ⁴⁰ Tunga najmi mjehénuu nibasenú tu xi kuintsuba tík'uhunnu.

41 'Najmi títangisja tsa xuta tsjána kjuachánka.
 42 Tunga behénuu. Be nga najmi n'etj^o Ntíaná.
 43 Ngajoho Na'mina jáihina ko jun najmi n'ekjáinnú. Tunga tsa kj'ai xi kuaté xá subaha yjoho, tu sahá kui xi n'ekjóhoon. 44 B'i ngján 'boho kjuachánka yjonuu. Najmi binchisj^o nga Ntíaná xi nku tutuu tsjánuu kjuachánka. Nk'ie nga b'a n'o, ¿nkú ts'in s'ejihinnuu éna?

45 'Najmi tu b'a bixíun tsa an xínyat'ainnuu nginkun Ntia Na'miu. Moise ní xi tíma 'yún tak'un, kui ní xi títsuyat'ainnuu. 46 Tsa kjuaxi nga s'ejinnuu ni xi y'é't'a Moise, ta s'ejinnuu an, at'aha an kinchjanijmíyahana Moise. 47 Tunga tsa najmi s'ejinnuu ni xi y'é't'a Moise, ¿nkú ts'in s'ejihinnuu én xi tínchja?

6

B'i ts'in kits'ínkjen Jesu já xi un mií

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

1 Kj'ai nístjin ngáha ngji Jesu ngabantá ntáchak'un Galilea, xi ta 'mi ntáchak'un Tiberia.
 2 Nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi, at'aha kíkíe kjuankjún xi kits'in nga kits'ínkíhi xuta un. 3 As'ai tsiyajnu Jesu nku asunntu tjenki ko yo y'ejñako já ni'yakuyáha. 4 Kui nístjiun ja túbichú tiña S'í Pascua xi b'asje xuta xi ntje judio tjeheñ ra. 5 Nk'ie nga tsase Jesu ko kíkíe nga nkjin nkjún xuta xi tíncha nibák'uhun, b'a kitsúhu Felipe:

—¿Má xi tjeheñ ch'atseeñ ninkuan xi kjine xuta nkiun?

6 Tunga tu xi kíkjut'ayák'uhún ni Felipe nga b'a kitsúhu, at'aha be ni xi ts'ín. 7 As'ai b'a kitsú Felipe:

—Ta ndaha tsa jo unchan toon denario ninkuan ch'atseé, tsa as'ai ichí ichí k'uaihi nga nkúnkú, najmi kuichú maha ra.

⁸ As'ai b'i kitsú nda ni'yakuyá xi 'mi Andre, xi nts'e maha Simon Pedro:

⁹ —Ei síña nku nda chí xi y'a un ninkuan xi kamandakoho tu cebada ko jo tjió. Tunga, ¿mí skan kamaḥa ra xuta nkjiun niu?

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—B'a t'ihuun nga kat'entu ngayjee xuta.

Tjín nkjún naxi chu kui ante xu'bo ko y'entu ajin naxi chu nkú ra ma un mij jáx'in. ¹¹ As'ai jak'á Jesu ninkuan, kitsjáḥa máb'achjhi Ntianá ko kits'inn dzjoho xuta xi kab'entu yo. B'a ta kits'ihin tjió nga kitsjáḥa xi nkú tjín mjehe xuta. ¹² Nk'ie nga kik'ie sisihin xuta, as'ai b'i kitsúhu já ni'yakuyáḥa:

—Chj'ayo ninkuan xi k'uankiu tu xi najmi kuatsúhun.

¹³ As'ai j'áya jóo ninkuan xi ts'anikiu, kui xi nibaha ra ninkuan cebada xi uun. Te jo nisín kama ninkuan xi ts'ankihí xuta. ¹⁴ Nk'ie nga kikié xuta nkjiun kjuankjún xi kits'ín Jesu, as'ai b'a incha kitsúhu xinkjín:

—Kjuaxi kjáihin nga kui ndai xi nda profeta xi tjíhin nga kj'uaí asunntej.

¹⁵ Tunga kamankjihín ra Jesu nga mjehe jóo ngjuaike kjuayúhun nga nda rej ts'ín maha. Kui nga ngji t'axín suba ngáḥa asuntu tjenkiu.

B'i ts'ín ngjisun Jesu ntáchak'uun

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

¹⁶ Nk'ie nga ja tíma jyun, as'ai incha j'aijen andai ntáchak'uun já ni'yakuyáḥa Jesu. ¹⁷ Jas'en

yábarku tu xi kj'uatikjáha ntáchak'uun nga ngjuai nanki Capernaum. As'ai tu kama jyun'taihín nk'ie nga najmi kjee bichú tjennkihí Jesu. ¹⁸ Ko tu nkuhú ntjo xi tu xí 'yúhún kama. Xí kits'ín xuhú ntáchak'uun. ¹⁹ Nk'ie nga tsichu nkú ma tsa un ko tsa jun kilometru tjíhin, kíkíe jóo nga Jesu nibásun ntáchak'uun nga nibák'un tiñaha yábarku. Incha kitsankjún jóo, ²⁰ tunga b'ihí kitsú Jesu:

—An ní niu. Najmi tu binkjun.

²¹ Tsjo kamaha jóo nga jas'en Jesu yábarku ko tu tsichu sahá yábarku nanki xi má nga tìncha fi.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga kui xi ts'ínk'íentu tík'un xuta

²² Nistjin xi ma ndyjuun kamankjihin xuta xi y'entu ngabantá ntáchak'uun nga tu nkuhú maha yábarku xi tsitju yo ko nga Jesu najmi jas'en nga ngjiko já ni'yakuyáha, at'aha tu já ni'yakuyáha ngji subahá. ²³ As'ai incha j'ai kj'ai yábarku xi tsitjuhu nanki Tiberiá nga j'ai tiña má xi tjehen kikjine ninkuan xuta nk'ie nga kitsjáha Jesu máb'achjíhi Ntjaná.

²⁴ Kui b'a maha, nk'ie nga kikiehe xuta nga najmi ta tjíhin Jesu yo ko ta ndaha já ni'yakuyáha, as'ai jas'en yábarku nga ngjingisjai nanki Capernaum. ²⁵ Ngabantá xinkuu kisakúhu ko b'i incha kitsúhu:

—Ji nda maestru, ¿nkú n'e jáihini ei?

²⁶ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Kiyó kjuankjún xi kits'ian, tunga najmi kuihí kjuaha t́binchisjálhinú. Tu ngat'aha ní ninkuan xi kichinehenu nga kitse susunnuu, kui kjuaha nga t́binchisjálhinú.

27 Najmi tu n'exántjaihinu ninkuan xi maha fe. Ninkuan xi najmi ma níhi fe n'exántjaihinu. Kui xi ts'ínk'íentu tík'unnuu. Níhi Ndax'iun tsjánuu ninkuan xu'bo. Ntia Na'miu tsakúnuu nga kui xi kits'ín nibá.

28 B'a kitsú jóo:

—¿Mí ni xi tíhin nga n'ei jin tu xi n'etjusahunni ni xi mjehe ra Ntíaná?

29 B'i kitsú Jesu:

—Kui ni xu'bi xi mjehe Ntíaná nga n'etjusun. Kas'ejinnuu nda xi kits'ín nibá.

30 As'ai b'a incha kitsú jóo:

—¿Mí kjuankjúhun xi kuakúchjini nga Ntíaná kits'ín nibáhi tu xi chahaní ko s'ejinni ji? ¿Mí xáha Ntíaná xi mahi? 31 At'aha ntje cháná kikjine mana nk'ie nga y'entu ante kixiu. Kui nihi xi tíj'ta éhen Ntíaná nga b'a títsu: “Ninkuan xi ndjiojmi ján nibaha ra kitsjáha nga kikjine.”

32 B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Na'minahá xi kitsjánuu ninkuan xi ndjiojmi ján nibaha, najmi Moise. Ko nd'ai títsjánuu ninkuan xi nda kjikjin. Kui xi ndjiojmi ján nibáha. 33 At'aha ninkuan xi tsjá Ntíaná, kui xi nibajehen ndjiojmi ján ko ts'ínk'íentu tík'un xuta asunnteí.

34 —Ji nda ntia —kitsú jóo —, k'uai tehenteni ninkuan xu'bo.

35 As'ai b'i kitsú Jesu:

—An ninkuan xi ts'ínk'íentu tík'uhun xuta. Xi kj'uaísena najmi ta kama bjoho ra ko xi s'ejihin an najmi ta kama xintáha ra. 36 Tunga jahá b'a kuaxinnuu, ndaha tsa tíyanú tunga najmi tís'ejihinnuu.

³⁷ K_j'u_aí_sena ngayj_e x_ut_a xi tsjána Na'mina, k_o xi k_j'u_aí_sena najmi k'onsj_e n_atsin ján.

³⁸ 'At'aha ndjiojmi ján nibajehenna t_u xi ts'intjusuhunna xi nkú ts'ín mjehe Na'mi xi kits'ín nibána k_o najmi xi nkú ts'ín mjena. ³⁹ K_o ni xi mjehe xi kits'ín nibána, najmi mjehe tsa ts'inndyja ndaha nku xi kitsjána. Mje níh_i nga ts'inkj'áiya ngáha r_a ngabayoo x_ut_a xu'bo n_istjin xi fekuu. ⁴⁰ At'aha ni xi mjehe Na'mina, mjehe nga k'úéntu t_ik'un s_in ngayj_e xi k_j'u_aí_sehe Ntíu k_o s'ejih_in. K_o an ts'inkj'áiya ngáha r_a ngabayoo x_ut_a xu'bo n_istjin xi fekuu.

⁴¹ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu nga kui xi n_inkuan xi ndjiojmi ján nibajehen, as'ai já judio kinchjayanehe. ⁴² B'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi kuihí ndai xi Jesu, ntíh_i Kuse? Yaá na'mih_i k_o naaha. ¿Nkú t_jih_in r_a nga b'a tít_suhu nga ndjiojmi ján nibajehen?

⁴³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi t_u chubayanenú. ⁴⁴ Ndaha nku najmi kama k_j'u_aí_sena tsa najmi k_j'u_aí_koh_o Na'mi xi kits'ín nibána. K_o xi k_j'u_aí_sena an ts'inkj'áiya ngáha r_a ngabayoo n_istjin xi fekuu. ⁴⁵ B'a ts'ín y'ét'a já profeta: “Nt_ianá kuakúyaha ngayj_e x_ut_a.” Kui b'a maha, ngayj_e xi mjéñjuhu r_a k_o bangiya ni xi bakúyaha Nt_ia Na'miu, kui xi k_j'u_aí_sena.

⁴⁶ 'Ndaha nku najmi kjee be yáha Nt_ia Na'miu. Nku tutuhú xi nibaha má t_jñ_a Nt_ianá, kui xi ja be Nt_ia Na'miu. ⁴⁷ Kjuaxi ni xi t_ixinnuu. Xi s'ejih_in an, kui xi k'úéntu t_ik'un s_in. ⁴⁸ An n_inkuan xi ts'ínk'íéntu t_ik'uhun x_ut_a. ⁴⁹ Ntje chánuu kikjine mana ante kixiu, t_unga t_u nkú jesuhún. ⁵⁰ Tunga

ninkuan xu'bi ndjiojmi jan nibajehen tu xi kjinehe xuta ko najmi ta kuayaha. ⁵¹ An xi ninkuan tik'un xi ndjiojmi jan nibajehen. Tsa tjin xi kjine ninkuan xu'bi, kui xi k'uejna tik'un sin. Ko ninkuan xi tsja, kui xi yjonintena xi tsjantjaihina xuta asuntej.

⁵² As'ai tu y'esikohó xinkjin ja judio nga b'a kitsú:
—¿Nkú ts'in tsjahaná yjonintehé ndai nga chineé?

⁵³ B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tsa najmi chinoo yjonintehé Ntíhi Ndax'iun ko s'iu jníhi, najmi kuintsuba tik'un. ⁵⁴ Xi kjine yjonintena ko k'úi jnína, kui xi k'úentu tik'un sin, ko an ts'inkj'áiya ngaha ra xuta xu'bo nistjin xi fekuu. ⁵⁵ At'aha yjonintena xi nichine xi ndoo ko jnína xi ntá xi ndoo. ⁵⁶ Xi kjine yjonintena ko k'úi jnína, kui xi k'úentujinna ko an kúatejñajihin.

⁵⁷ 'Na'miu kits'in nibána. At'aha tijná, kui nga tijnáhana. B'a ta ts'in at'aha tijná tik'an, kui nga k'úentu tik'uhun xuta xi ts'in mana nichinehe. ⁵⁸ Kui xu'bi ninkuan xi ndjiojmi jan nibajehen. Kui xi najmi xi nkú joyaha mana xi kikjine ntje chánuu ko tu nkú jesuhún. At'aha xi kjine ninkuan xu'bi, k'úentu tik'un sin.

⁵⁹ B'a ts'in kinchja Jesu nga tsakúya ayaha nku ni'ya sinagoga xi tijná nanki Capernaum. ⁶⁰ Nk'ie nga kint'é xuta ni'yakuyaha én xi kinchja, as'ai nkjin xi b'a kitsú:

—'Ni tjin tsa n'esihin én xi tinchja. ¿Yá xi ts'inkjáhihin ni xi kuatsú?

⁶¹ Kamankjihin Jesu nga kinchjayanehe xuta ni'yakuyaha nga b'a kitsú. As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A tín'endyjajihin ruu yjonuu én xi kuanchja?

⁶² ¿Nkú sa kamanuu tsa choo Ntíhi Ndax'iun

nk'ie nga ngjuainji ngáha ante má nga nibaha?
⁶³ Espiritu Santo ts'ínk'íéntu tík'un xuta. Xuta bi, najmi maha ts'ínk'íéntu tík'un xuta xinkjín. Én xi kuaxinnuu Espiritu Santo nibáha ra ko kui éen ts'íínk'íéntu tík'unnuu. ⁶⁴ Tunga tjín ajinnuu xi najmi s'ejihín an.

B'a kitsú Jesu at'aha be santaha nga tuts'ihín ni yá xi najmi s'ejihín ko yá xi ts'íínkjas'ehen. ⁶⁵ Ko b'i ta kitsú ya:

—Kui kjuaha nga b'a kuaxihinnuu nga ndaha nku najmi kama kj'uaísehena tsa najmi Ntia Na'miu kitsjáha nga kj'uaísena.

⁶⁶ Yo kik'atuts'ihín ra nga nkjin xuta ni'yakuyáha y'éjñaha. Najmi ta kitsjenkohó ra. ⁶⁷ As'ai b'i kitsúhu já ni'yakuyá xi te joo:

—¿A mjenuu kuankíún ko jun?

⁶⁸ —Ji Nda Ntia —kitsú Simon Pedro—, ¿yá sa kama tsjénkkihí jin? Jihí xi chubai én xi ts'ínk'íéntu tík'un síhín xuta. ⁶⁹ S'ejinni ko ja kamankjinni nga ji Cristo, xi Ntíhi Ntíaná xi tíjña tík'uun.

⁷⁰ B'i kitsú Jesu:

—An j'ajinnuu jun xi te joo, tunga tjenjihínnuu nku ndaninda.

⁷¹ B'a kitsú Jesu nga kinchjanijmíyaha Juda Iscariote, ntíhi Simon. At'aha kui xi ts'íínkjas'ehen ko kui xi nku nda ni'yakuyá xi te joo.

7

B'i ts'ín ngji Jesu S'íhi Ni'ya Kichoo

¹ Askahan kikjatsú'ba Jesu ante Galilea. Najmi kama mjehe nga kikjatsú'ba chji ante Judea, at'aha já judio k'aku tsangisjai niyá xi nkú ts'ín

ts'ínk'iehen. ² Tunga jahá tíbichú tiña s'í xi b'asje xuta xi ntje judio tjeheñ ra, s'í xi 'mi S'íhi Ni'ya Kichoo, ³ kō b'a kitsú já nts'e Jesu:

—Najmi tu ei binchin. Tu sahá t'in Judea tu xi skuēhe xuta ni'yakuyáhi ni xi n'ei. ⁴ At'aha najmi tjín xi b'éjña 'ma ni xi ts'ín tsa mjehe cha. Tu sahá takúchjhi yjohi xuta asuntei nga n'ei ni xi t'n'ei.

⁵ B'a kitsú já nts'e at'aha ta ndaha kui najmi incha kis'ejihin yáha Jesu. ⁶ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi kjee bichú chubana nga ts'ian ni xi tjihin nga ts'ian. Jun bi, tu mí chubahá ni ma n'o ni xi tjihin nga n'oo. ⁷ Najmi títs'ín unkienuu xuta asuntei. An bi, títs'ín unkiena at'aha t'ib'ejña chja nga ch'on tjín ni xi t'incha ts'ín. ⁸ Tankiún s'íu. Najmi kfían an at'aha najmi kjee bichú chubana.

⁹ B'a kitsú Jesu, as'ai y'ejña ante Galilea. ¹⁰ Tunga nk'iehé nga incha ngji s'íu já nts'e, as'ai ngji kō kui. Tunga najmi ngji chjihí, tsa jóo tjenjihin. Ngji suba. ¹¹ As'ai ajin s'íu já judio k'aku tsangisjaihi. B'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi k'j'uaíhi ndo?

¹² Kō xuta nkjiun ta kinchjanimíyaha Jesu. Tjín xi b'a kitsú: “Ndahá ndo.” K'ua ngá xi b'a kitsú: “Najmi nda ndo. Xutahá b'anachaha ndo.” ¹³ Tunga najmi kama tak'uhún xuta kinchjanimíya chji chjhi Jesu at'aha tsankjún já judio k'aku.

B'i ts'ín tsakúya Jesu ajin s'íu

¹⁴ Nk'ie nga ajihin s'íu, jas'en Jesu má ma natsihin ninku kō tsakúya. ¹⁵ Kama nkjúhun já judio k'aku kō b'a kitsúhu xinkjín:

—¿Nkú ts'ín behe ni xi ts'e Ntíaná ndai nga najmi tsangiyaha?

¹⁶ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi an ts'an ni xi t'ibakuyá. Xi kits'ín nibá nína ts'e éen. ¹⁷ Xi mjehe ts'ín xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná, kui xi skué tsa Ntíaná ts'e ni xi t'ibakuyá kó tsa an ts'an. ¹⁸ Nku xutá xi nchjá ni xi ts'e, kui xi bankisjai kjuachánka xi ts'e. Tunga xi bankisjai kjuachánkahá xi kits'ín nibáha, kui xi kjuaxi ni xi tsu kó naxu ts'ín. ¹⁹ ¿A najmi kit-sjáhánuu Moise kjuatéxumoo? Tunga ndaha nku jun najmi títs'íntjusun kjuatéxumoo. ¿Á mjehenuu n'ek'iehennú?

²⁰ As'ai b'a incha kitsú xuto:

—¡Kutsa ndanindahá tíjñajihin! ¿Yá xi mjehe ts'ínk'iehin?

²¹ B'i kitsú Jesu:

—Nku ni kits'ian kó ngatentoo kama nkjúnnyu. ²² Tsakúyanuu Moise nga n'etjusun circuncision, ndaha tsa najmi Moise kik'atuts'ihin rá niu. Ntje chánuu ní kik'atuts'ihin rá niu. Kui nga n'etjusun niu ndaha tsa n'istjin nkjún. ²³ B'a n'ohoo ntíx'innuu ndaha tsa n'istjin nkjún tu xi najmi ndyjaha kjuatéxumaha Moise. Tunga tsa b'a n'o nga n'istjin nkjún, ¿á t'n'ekjankohonú nga n'istjin nkjún kits'innkíhi rá nku nda? ²⁴ Najmi tu kjuá sunnk'a n'o. Kixi ní n'oo kjuá.

B'i ts'ín kinchjanimýaha xutá yáha Jesu

²⁵ As'ai b'a kitsú k'ua xutá nanki Jerusalen:

—¿A najmi kuihí ndai xi mjehe ts'ínk'iehen jóo?

²⁶ Tunga, á t'nchjá chji chjihi kó najmi ch'a nkú títsuhú rá. ¿A kjuaxihí nga ja kamankjihin já

tjixóo nga kui ndai xi kitsú Ntjaná nga ts'ín nibá? ²⁷ Tunga yanáá má nibáha ndai. Nk'ie nga kj'uaí xi Cristo, najmi ch'a skue má nibaha.

²⁸ As'ai 'yún kinchja Jesu nga b'i ts'ín tsakúya má ma natsihin ninku:

—B'a tibixiún nga yanú ko yo má nibáhana. Tunga najmi kuantanahá jáihina. Tjin xi kits'ín nibána. Ko xi kits'ín nibána ma n'e s'ejian ni xi tsu. Kui xi najmi yo. ²⁹ Tunga an be yáha, at'aha má tíña nibahana ko kui xi kits'ín nibána.

³⁰ As'ai kama mjehe jóo nga kuakj'ánijéhe. Tunga ndahá nku najmi kits'ínkoho, at'aha najmi kje bichú chubaha. ³¹ Tunga nkjin xuta xi tinchajihin xuta nkjin kis'ejihin Jesu. B'a kitsúhu xinkjin:

—Nk'ie nga kj'uaí xi Cristo, ¿a 'yún ts'ín sa kjuankjún nga nda xu'bi?

³² Kint'é já fariseo ni xi kitsú xuto nga kinchjanijmíyaha Jesu. As'ai já na'mi k'aku ko já fariseo kits'ínkji já xi kunntá ninku tu xi kuakj'ánijéhe Jesu. ³³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tu chuba nistjihín kúatejñajin sanu ko kfin ngáhana má tíña xi kits'ín nibána. ³⁴ Kuinchísjainú tunga najmi ta sakúhunuu an. Má nga kfinitejña najmi kama kuankiún.

³⁵ B'a kitsúhu xinkjin já judio k'aku:

—¿Má nguaihi ndai nga najmi ta sakúhuná? ¿A xuta judio xinkia xi tintujihin xuta xi nchja griego nguaisehe? ¿A ta kuakúyaha xi nchja én griego? ³⁶ Ni xi kuanchja: “Kuinchísjainú tunga najmi ta sakúhunuu an”, ko: “Má nga kfinitejña najmi kama kuankiún”, ¿nkú tsuhu ra ni xi kuatsú?

B'ì ts'ín tsakúya Jesu ni xi kamaha xuta xi s'ejihin kui

³⁷ Nistjin xi fekuhu s'ú, kui xi 'yún b'asje xuta, as'ai tsasinjña ndju Jesu ko 'yún kinchja:

—Tsa tjín xi tíma xintáha, kanibásena ko kat'i.

³⁸ B'a kamaha xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntíaná. Xi s'ejihin an animaha stjújin ntáje, ntá xi ts'ínk'íéntu tik'uhun xuta.

³⁹ B'a kitsú Jesu nga kinchjanijmíyaha Espiritu xi askahan ts'ínkjáihin xuta xi s'ejihin Jesu. Najmi kjee f'ai Espiritu Santo kui nistjiun, at'aha najmi kjee s'ejña chji kjuachánkaha Jesu.

⁴⁰ Nk'ie nga kint'é xuto éin, k'ua xi b'a kitsú:

—Kjuaxi kjáihin nga kui ndai nda profeta xi tjihin nga kj'uai.

⁴¹ B'a kitsú ngá k'ua:

—Kui ndai xi kitsú Ntíaná nga ts'ín nibá.

Tunga tjín ngá xi b'a kitsú:

—¿Nkú ts'ín Galilea nibaha xi Cristo? ⁴² ¿A najmi b'ahá ts'ín tjít'a éhen Ntíaná, nga ntjehé David nibaha ra xi Cristo, ko nga Belen nibaha, má nga nankihi David?

⁴³ B'a ts'ín tsakjányaha yjoho xuta nantio nga incha kinchjanijmíyaha Jesu. ⁴⁴ Tjín xi kama mjehe nga kuakj'ánijéhe tunga ndahá nku najmi kits'ínkoho.

B'ì ts'ín najmi kis'ejihin já judio k'aku nga Ntíaná kits'ín nibáha Jesu

⁴⁵ As'ai já xi kunntá ninku j'ai ngáha má tjintu já na'mi k'aku ko já fariseo ko b'ì kik'ihin:

—¿Á najmi kjúáikohonu ndo?

⁴⁶ B'a kitsú jóo:

—Ndaha nku najmi kjeë b'a ts'in nchja xi nkú ts'in nchja ndo.

⁴⁷ B'a kitsú já fariseo:

—¿A kohó jun ta kuak'anachanu ndo? ⁴⁸ ¿A tjihín ajihín já tjióó ko a ra ajihín já fariseo xi s'ejihín Jesu? ⁴⁹ Tunga xuta xu'bi bi, najmi mankihín kjuatéxumo. Kui xi najmi nda nginkun Ntjaná.

⁵⁰ As'ai kinchja Nicodemo, nda fariseo xi j'aisehe Jesu nga jyuun:

⁵¹ —Xi nkú ts'in tíña kjuatéxumaná, tíjün tíhín nga kuasinñjuhuú xuta tu xi chahaná ni xi kits'in ko askahan n'e raá kjuá.

⁵² B'a kitsú jóo:

—¿A ta kohó ji xi nibáhani Galilea? N'eya nda ndai xujun éhen Ntjaná ko chai nga ndaha nku nda profeta najmi kjeë tjujín Galilea.

⁵³ As'ai b'i ngján incha ngji ngáha ni'yaha.

8

B'i ts'in kichjut'ayák'un Jesu nga j'aich'áha nku tachjuún

¹ As'ai ngji Jesu asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo.

² Nk'ie nga ja kama sehen nistjin xi ma ndyuun, j'ai ngáha má ma natsihín nínku. Yo j'aise nkjühun xuta ko yo y'ejña nga tsakúya. ³ As'ai incha j'aiko já chjine'éhen kjuatéxumo ko já fariseo nku tachjuún xi kiya nga kj'ai nda kjijñakoho. J'aisínña nginkun Jesu ko nginkun xuto ⁴ ko b'a kitsú:

—Ji nda maestru, kuaya tachjín nga kj'ai nda kjijñakoho. ⁵ B'a ts'in y'et'a Moise kjuatéxumo nga ndjio n'ek'iehen xi b'a ts'íiun. Ji bi, ¿nkú bixín?

⁶ Tu xi kikjut'ayák'uhún ni Jesu nga b'a incha kitsú, at'aha mjehe kuat'éjéne. As'ai y'ejñantu Jesu ko najnú ntsja kits'ínntukoḥo t'anankiu. ⁷ Nk'ie nga tu nku tíincha bjásjaiyahá ra jóo, tsasinjña ngáha ko b'i kitsú:

—Xi najmi tjíhin ngatitsun, kui xi tjun kat'éhe ndjiō tachjúun.

⁸ As'ai ta y'ejñantuhú ngáha nga tu nku kits'ínntuhú t'anankiu. ⁹ Nk'ie nga kint'é jóo éin, nkúnkú b'i ngján incha ngji. Xi 'yún cháha tjun ngji. As'ai tu Jesu ko tachjúun tsinchajin subaha xuta. ¹⁰ Ta tsasinjña ngáha Jesu ko b'i kitsú:

—Ji tachjuún, ¿má kfihi jóo? ¿A ndaha nku najmi ta tibatéjénehe ri?

¹¹ —Najmi, Chá Ntia. Ndaha nku —kitsú tachjúun.

B'i kitsú Jesu:

—Ta ndaha an najmi chumi ni kjaninéhe. T'in ngáhani ko najmi ta n'eheni ngatitsun.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kui xi nd'íhi xuta

¹² As'ai kinchjako ngáha xuto:

—An nd'í xi ts'in ndzjehen xuta asunntej. Xi tsjénnkina najmi jyun má k'úéma. S'ehe nd'í xi ts'íink'iéntu t'ík'uhun.

¹³ As'ai b'a incha kitsú já fariseo:

—Ji tí'mi subaj kjuanda yjohi. Kui nga najmi chjíhi ra én xi tíchubahani.

¹⁴ B'i kitsú Jesu nga kinchja:

—Ta ndaha tsa an tífi subaha ra kjuanda yjona, tunga chjíhi ra én xi t'inchja, at'aha be má nibahana ko má kfin ngáhana. Jun najmi yo má nibáhana ko najmi yo má kfin ngáhana. ¹⁵ Jun bi, xi nkú

ts'ín tíjñahá asunteei, b'a ts'ín chasohoo ni xi nda ko ni xi najmi nda, tunga an najmi basjehe ni xi nda ko ni xi najmi nda ts'ín xuta. ¹⁶ Tunga tsa ni xi b'a ts'ihinna, kixi ts'ian, at'aha najmi kuenta b'a ts'ihinna. Na'mi xi kits'ín nibá nína b'a ts'inka. ¹⁷ Santaha kjuatexumanuu b'a ts'ín tjít'a: Tsa jo já kuitsuya nku ni, chjíhi ra ni xi kuitsu jóo. ¹⁸ An tífíhi ra kjuanda yjona ko Na'mina xi kits'ín nibána ta tífina kjuanda.

¹⁹ B'a kitsú jóo:

—¿Má tíjña Na'mihí?

B'i kitsú Jesu:

—Najmi yanú ko ta ndaha najmi yo Na'mina. Tsa yanú, ta cha ruu Na'mina.

²⁰ B'a ts'ín kinchja nga tsakúya má ma natsihin ninku, má tíjña kaxaha toon chje. Ndaha nku najmi jakj'ánijéhe, at'aha najmi kje bichú chubaha.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga najmi asunteei tjehe ra

²¹ As'ai ta kinchjahá ngáha:

—An kfián ko kunchísjainú. Ajihin ngatit-sunnuu kuayájiun nga najmi ta tíjñahana. Má nga kfián najmi kama kuankiún.

²² B'a kitsú já judio k'aku:

—¿A ts'ínk'ien subahá yjoho? ¿Á: “má nga kfián najmi kama kuankiún”, títsuhu?

²³ B'i kitsú Jesu:

—Kintei ts'ajun, nk'a ján ts'an. Asunteei tjehe nnuu, nk'a ján tjehe nna. ²⁴ Tsa najmi s'ejinnuu nga an xi tíjña, ngatitsunnuu kuayájiun. Kui kjuaha nga b'a kuaxihinnuu nand'ai nga ngatitsunnuu kuayájiun.

25 —¿Yáha ji? —kitsú jóo.

B'i kitsú Jesu:

—Xi ja kixinnuu nga tuts'ihin ni. ²⁶ Benuu. Kama xinya xi nkú ts'ín tjíntuyánuu. Kama xinya má nihi xi nda ko má nihi xi najmi nda tín'o. Tunga xi kits'ín nibána, kui xi ma n'e s'ejían ni xi tsu. Ko ni xi kint'e nga kinchja, kui xi tínchja ngáhana asuntej.

²⁷ Tunga najmi kamankjihín ra jóo nga Ntia Na'miú kinchjanijmíyaha. ²⁸ Kui nga b'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—Nk'ie nga chjúsíntjennk'o Ntíhi Ndax'iun, nk'iehé nga kamankjinnuu nga an xi tíjña ko nga ndaha nku ni najmi ts'ian kuenta. Xi nkú ts'ín tsakúyana Na'mina, kui nihi xi tínchja. ²⁹ Xi kits'ín nibána tíjñakona. Najmi b'éjña subana, at'aha ts'intjusun tehente ni xi sasíhin.

³⁰ Nk'ie nga b'a kitsú, nkjin nkjún xi kis'ejihin Jesu.

B'i ts'ín tsakúya Jesu yá xi ntíhi Ntíaná

³¹ As'ai kinchjako xuta judio xi kis'ejihin:

—Tsa kuintsubajiun éna, kjuaxi nga kamo xuta ni'yakuyána ³² ko choo ni xi naxu tjín ko kui niu xi ts'ín ndáinu.

³³ B'a kitsú jóo:

—Ntjehé Abraham jin. Ndaha nku najmi kjee ts'ín maní xuta musu, tsa ts'atseni. ¿Nkú ts'ín b'a túbixíhinni nga kama ndáihini?

³⁴ B'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ngayjee xi tít'sín ngatit-sun, nga'yúhun ngatitsuun tíjñajin. Najmi ndáihí yjoho. ³⁵ Nku nda musu xi kich'atse najmi ndáihí yjoho, ndaha tsa ni'yaha nda ntiaha ts'inxá. Tunga

ntíhi ní nda ntíahá kama ts'e ni'yoó. ³⁶ Kui nga tsa Ntíhi Ntíaná ts'ín ndáinu, kjuaxi nga kama ndáinu. ³⁷ Be nga ntjehe Abraham nibáhanu, tunga mjehénuu n'ek'iennú at'ahá najmi mjenuu n'ekjohoon éna. ³⁸ An nchja ni xi bakúchjina Na'mina. Jun bi, n'o ni xi bakúyanuu na'minuu.

³⁹ B'a kitsú jóo:

—Abraham na'mini.

B'i kitsú Jesu:

—Tsa ntíhi Abraham jun, b'a rá n'oo xi nkú kits'ín Abraham. ⁴⁰ Tunga nd'ai mjenuu n'ek'iennú, ndaha tsa tíxinyanuu ni xi naxu tjín xi tsakúyana Ntíaná. Ndahachí najmi b'a kits'ín Abraham. ⁴¹ Jun bi, ni xi ts'íhín na'minuu n'o.

B'a kitsú jóo:

—Ntí nda ní. Tíjñaháni nku na'mi nku tutu. Kui xi Ntíaná.

⁴² B'i kitsú Jesu:

—Tsa Ntíaná xi na'minuu, jun rá xi n'etjónú, at'ahá má tíjña Ntíaná nibahana. Najmi kuentana jáihina. Kui ní xi kits'ín nibána. ⁴³ Najmi mankjinnuu ni xi tínchja at'ahá najmi mjenuu kuasinñjuhuu éna. ⁴⁴ Ndanindoo ní na'minuu. Kui ts'enuu kó mjenuu n'oo xi nkú ts'ín mjehe. Kui xi santaha nga tuts'ihín ni kits'ínk'ien xuta. Najmi y'ejñajin ni xi naxu tjín, at'ahá najmi tíjñajihín ni xi naxu. Nkú ts'ín tíyaha, b'a ts'ín nchja. Én tsank'á nchja. Kui xi tsank'á kó na'mihí én tsank'óo.

⁴⁵ 'An bi, ni xi naxu tínchja. Kui kjuaha nga najmi tís'ejihinnuu an. ⁴⁶ ¿A tjín ajinnuu xi kama kuakúchji nga tjínna ngatitsun? Tunga tsa naxu tjín ni xi tínchja, ¿á najmi s'ejihinnuu an? ⁴⁷ Xi

Nt̄ianá ts'ehe mjěñjuhu én xi ts'e Nt̄ianá. Tunga najmi Nt̄ianáhá ts'en̄uu. Kui kjūaha nga najmi mjeñjúhunú.

⁴⁸ B'a kitsú já judio:

—Kjūaxihí ni xi t̄ibixín. Samariá nibáhani. Ndan̄indoó t̄jñajihin.

⁴⁹ B'i kitsú Jesu:

—Najmi ndan̄indoó t̄jñajinna. Benkján Na'mina tunga jun najmi t̄iyankjúnnú. ⁵⁰ Najmi kjūachánka t̄ibangisja nginkun xuta, tunga t̄jñahá xi t̄ibangisjai kjūachánkana. Kui xi kūitsuya yá xi naxu t̄its'ín. ⁵¹ Kjūaxi ni xi t̄ixinnuu. Xi k'úéjñajin éna, najmi ts'íinkjálhin ngabayoo.

⁵² B'ahá ta kitsú ngáha já judio:

—Kjūaxihí nga ndan̄indoó t̄jñajihin. Abraham k̄o já profeta ta k'ien. Tunga ji b'a t̄ibixín nga najmi ts'íinkjálhin ngabayoo xi k'úéjñajin éhin. ⁵³ ¿A 'yún chánka sai nga Abraham xi ntje cháná? Kui xi ta k'ien k̄o já profeta. ¿Yá xi t̄in'e mai yohi?

⁵⁴ B'i kitsú Jesu:

—Tsa an suba chánka t̄ib'asje yjona, najmi chumi ni chj̄ih̄i ra kjūachánka xi t̄isakúna. Tunga Na'minahá xi chánka t̄ib'asjena, kui xi ta Nt̄ia 'mihuu. ⁵⁵ Kui xi najmi yo, tunga máha an, be. Tsa b'a xinnuu nga najmi be, ta nda tsank'á kama xi nkúhu jun. Tunga bená k̄o t̄jñajian éhen. ⁵⁶ Tsjo kamaha Abraham xi ntje chánuu nga skūe n̄istjin nga kjúá. Kikie kjálhin k̄o tsjo kamaha.

⁵⁷ B'a kitsú já judio:

—Ndaha najmi kjee t̄jhin cháte nú nga b'a t̄ibixín. ¿Nkú ts'ín nga kiyahani Abraham?

⁵⁸ B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnu. Kintehe ni nga tsin Abraham, tu b'a ts'in jahá tijná.

⁵⁹ As'ai jakj'á ndjio jóo xi má nga mjehe ts'ínk'iehen, tunga Jesu ngji t'axihin jóo ko tsitju má ma natsihin ninku.

9

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nku nda ka

¹ Má xi tjeheh j'a Jesu, kieke nku nda xi tu b'a ts'in kahá nkúhu nga kitsin. ² As'ai kingjásjaiya já ni'yakuyáha:

—Ji nda maestru, ¿yá xi kits'in ngatitsun tu xi b'a ts'in ka kitsihin ndai? ¿A kui, a ra xi cháha ní?

³ B'i kitsú Jesu:

—Ta ndaha kui ko ta ndaha xi cháha najmi kits'in ngatitsun nga b'a kamo. B'a ts'in kitsin tu xi sakúchjihi ni xi maha ts'in Ntiana. ⁴ Tjihin nga n'ee xá xi ts'e xi kits'in nibána nk'ie nga ndzjen sa. At'aha nga kama jyun, najmi ta ch'a kama ts'inxá saha. ⁵ Nk'ie nga tijná asunntej, an xi nd'í xi ts'in ndzjehen xuta asunntej.

⁶ B'a kitsú Jesu, as'ai tsatété t'anankiu ko ntá natéhe kits'innakoho si. Kui xi kingjájnuhu tunkun ndo ko b'i kitsúhu:

⁷ —T'ihinnejnui tunkuini ntá tixa Siloe.

Kui nga ngjinénuhu tunkun ndo. Ja chijhi nk'ie nga kik'óya ngáha. ⁸ As'ai já xi nda nchjakoho ko já xi kiekiehe nga banki toon kinchjanijmíyaha ndo. B'a kitsú k'ua:

—¿A najmi kuihí ndai xi b'ejña nga banki toon?

⁹ —Johon, kui —kitsú k'ua.

—Najmi kui, tunga b'a tjín xi kuihí tjín —kitsú ngá kj'ai.

—Ahán niu —kitsú ndo.

¹⁰ —¿Nkú ts'ín tsix'ánkihi tunkuin? —kitsú jóo.

¹¹ B'a kitsú ndo:

—Nda xi 'mi Jesu kuats'ínnda si ko kuangjájnuhu tunkán ko b'i kuatsúna: “T'in ntá tixa Siloe ko tanejnuin tunkuin.” Kui nga kfhina ko nk'ie nga kuakanejná tunkán, kama chjina.

¹² —¿Má tjíña ndo? —kitsú jóo.

—Najmi be —kitsú ndo.

¹³ As'ai ngjikoho jóo nda xi kama chjihí nginkun já fariseo. ¹⁴ Nistjin nga kits'ínnda siu Jesu ko tsix'ánki tunkun ndo, kui xi nistjin nkjún. Xuatu niu. ¹⁵ Kui nga já fariseo kingjásjaiyaha rá nkú ts'ín kama chjihí rá ko b'a kitsú ndo:

—Si kuangjájnuhu tunkán, kuakanejná, ko kama chjina.

¹⁶ As'ai b'a kitsú k'ua já fariseo:

—Najmi Ntjaná kits'ín nibáha nda xi b'a kuats'íun, at'aha najmi benkjún nistjin nkjúun.

B'a kitsú ngá k'ua:

—¿Nkú ts'ín nku nda ngatitsun kama ts'íihin kjuankjún xi nkúhu xu'bjí?

B'a ts'ín tsakjányaha yjoho já fariseo ngat'aha Jesu. ¹⁷ As'ai ta incha kingjásjaiyaha ngáha rá nda xi kama chjihí:

—Ko ji xi kuix'ánki tunkuin, ¿yáha ndo? ¿Nkú bixín?

—Nda profeta niu —kitsú.

¹⁸ Tunga najmi kis'ejihín rá já judio k'aku tsa kui ndo xi ka nk'ie ko tsa kui xi ja chji ngáha rá. Kui nga kinchjaha rá xi cháha ¹⁹ ko kingjásjaiyaha:

—¿A kui ntínuu xu'bi xi bixíun nga ka nga kitsin?
¿Nkú ts'ín kama chjihí ra?

²⁰ B'a kitsú xi cháha ndo:

—Yai nga kui xi ntíni ko ka nga kitsin. ²¹ Tunga najmi yaní nkú ts'ín kama chjihí ra. Najmi yai yá xi kuakjex'ánki tunkun. Tu sahá kui chasjaiyohoo. Ja chá. Kama kuitsuya subanu ni xi kamat'ain.

²² B'a kitsú xi cháha ndo at'aha tsankjún já judio k'aku. At'aha y'éndako xinkjín já judio k'aku tsa tjín xi ts'ínkie yjoho nga Jesu xi kits'ín nibá Ntjaná, kui xi kuich'onsje ajihin xuta sinagoga. ²³ Kui kjuaha nga: “Chasjaiyohoo, ja chá”, kitsúhu xi cháha ndo.

²⁴ As'ai ta kinchjahá ngáha ra niyá xi ma joho já judio k'aku nda xi kama chjihí ko b'a kitsúhu:

—Yai nga nda ngatitsuhún xi kuats'innkihi. N'ekiei yjohi nginkun Ntjaná xi tjihin kjuachánka nga kjuaxi ni xi tibixín.

²⁵ B'a kitsú ndo:

—Tsa nku nda ngatitsun niu najmi be. Tu nkuhú ni xi be. Kaná nistjin nk'ie tunga nd'ai ja chjina.

²⁶ B'a kitsú jóo:

—¿Mí xi kuats'ihin? ¿Nkú ts'ín kuakjex'ánkihi tunkuin?

²⁷ As'ai b'a kitsú ndo:

—Ja kuaxinyanu tunga najmi tín'esihinnú. ¿Á mjehenuu nga b'ahá ta xín ngáhanuu? ¿A kohó jun mjenuu kamo já ni'yakuyáha ndo?

²⁸ B'a kitsú jóo nga kinchjatiko:

—Nda ni'yakuyáha ní ndo ji. Tunga jin já ni'yakuyáha ní Moise jin. ²⁹ Yai nga Moise kinchja én xi Ntjaná kitsúyaha, tunga najmi ya ní má j'aihi ra nda xu'bo.

³⁰ As'ai b'i kitsú ndo:

—Ma nkjúnna nga najmi yo má j'aihi ra nda xi kamaha kuakjex'ánki tunkán. ³¹ Yaá nga Ntíaná najmi basínñjuhu xuta ngatitsuun. Tsa tjín xi skuenkjún Ntíaná ko ts'íin ni xi mjehe, kuihí xi basínñjuhu. ³² Ndahachí najmi kjee nu'yá tsa tjín xi kjex'ánki tunkun xuta xi ka nga kitsin. ³³ Tsa najmi Ntíaná kits'in nibáha nda xu'bo, najmi chumi nihi xi kamaha ra ts'íin.

³⁴ B'i kitsú jóo nga tsich'onsje ndo ajihin xuta sinagoga:

—Ngatitsun kitsinjín. ¿A jihí xi kuakúyani?

³⁵ Kint'é Jesu nga tsich'onsje ndo. B'i kitsúhu nk'ie nga kisatéjin ngáha:

—¿A s'ejihin Ntíhi Ndax'iun?

³⁶ —Ji Nda Ntia —kitsú ndo—, ¿yáha xu'bo, tu xi s'ejihinna?

³⁷ B'i kitsú Jesu:

—Ja kuayai. An ní niu, an xi tínchakohi.

³⁸ —S'ejinna ji, Nda Ntia —kitsú ndo ko tsasinkunch'int'aha Jesu.

³⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—An jáa asunntej tu xi n'ekokjuaha, tu xi kama chjihí ra xi ka ko kama ka xi chjihí.

⁴⁰ Ta kint'é éin k'ua já fariseo xi tínchako Jesu ko b'a kitsúhu:

—¿A kohó jin xi ta kai?

⁴¹ B'i kitsú Jesu:

—Tsa ni xi kahanu, najmi tjinnuu jé kai. Tunga b'ahá tibixinnú nga chjinuu. Kuihí kjuaha nga tjíhinnuu jé.

10

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda bastu ko chutsankaha

¹ B'i ts'in kinchja Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tu yáhá ni xi najmi kjuas'en ankjuá ni'yahá chutsankó nga tu sahá xin kjuas'enntjai, kui xi nda ndyjé xi mjehe ngjuaiiko chutsankó. ² Tunga xi kjuas'en má tjen ankjuo, kui xi nda bastuhu chutsankó. ³ Kjex'á nda xi basehe ankjuo nk'ie nga be nda bastuu. Chutsanka xi ts'e nt'é ntaha, ko nga nkúnkú chutsankaha j'áihin nchjaha rá nga bitjuko ni'yoo. ⁴ Nk'ie nga bitjuko ngayjee chutsanka xi ts'e, as'ai tsjen titjuhun ko chutsankó tsjennkíhi at'aha be ntaha. ⁵ Chu xi ts'e najmi tsjennkíhi xuta xi kj'ai. Tu sahá banka, at'aha najmi be ntaha xuta xi kj'ai.

⁶ B'a kitsú Jesu nga y'éjña chubaya ni xu'bi. Tunga najmi kamankjihín rá xuta ni xi kinchja.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kui xi nda bastu xi ndoo

⁷ As'ai b'ahá tá kitsú ngáha Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. An xi nkú joyaha ankjuá má nga fas'en chutsankó. ⁸ Ngayjee já xi j'ai titjun nga an, kui xi já ndyjé xi kama mjehe nga ngjuaiiko chutsankó. Tunga najmi kint'éhé chutsankó ntaha jóo. ⁹ An xi nkú joyaha ankjuo. Xuta xi kjuas'enjinna k'uanki. Kui xi kama xi nkú joyaha chutsanka xi fas'en ko bitju ni'yahá nga fi kjine jña.

¹⁰ 'Nda ndyjée f'ai tu xi fikoho ko ts'ínk'ien ko ts'ínkje chutsankó. Tunga ahán jáa tu xi kama k'úentu tik'uhun xuta, tu xi sakúhu rá kjuatik'un xi ndoo. ¹¹ An xi nda bastu xi ndoo, ko nda bastu

xi ndoo tsjá yjoho nga kuayántjaihi chutsankaha. ¹² Nda xi tu tohón ts'inxántjaihi, xi najmi kui ts'e xóo ko najmi kui ts'e chutsanko, kui xi binchá masen chutsanko ko banka nk'ie nga be nga nibá chu kjoon. As'ai chu kjoon kjine chutsanko ko ts'inn dzjoya. ¹³ B'a ts'ín bankaha ndo at'aha tu tohón ts'inxántjaihi ko najmi nkjún maha chutsanko.

¹⁴ 'An xi nda bastu xi ndoo. Be chutsankana ko ta bena, ¹⁵ xi nkú ts'ín bena Ntia Na'miu ko an be Ntia Na'miu. Tsja yjona nga kuayántjaihina chutsanko. ¹⁶ Tíincha sana kj'ai chutsanka xi najmi tíincha nch'á xu'bi. Kui xi ta tjihin nga kjúáika. Kuint'é ntana. B'a ts'ín nku stihín kamaha ko nkuhú nda bastu xi kuasehe.

¹⁷ Kui kjuai nga tjoho ra an Ntia Na'miu. Tsja yjona nga kuayá tu xi kj'uaiya ngáhana. ¹⁸ Najmi ch'a kama kjé'ana nga tíjña tík'an. An ní tsja suba yjona nga kuayá. Tjinna nga'yún xi má nga tsja yjona ko ta tjinna nga'yún nga kúatejña tík'un ngáhana. Kui xái xi kitsjana Na'mina nga ts'ian.

¹⁹ Nk'ie nga kint'é jóo éin, as'ai ta tsakjanyahá ngáha yjoho. Nkjin xi b'a kitsú:

²⁰ —Ndanindahá tíñajihin ndo ko luku. ¿Á jun tibasinhuhuruu?

²¹ B'a kitsú ngá k'ua:

—Najmi b'a ts'ín kuinchja xi tíñajihin ndanindoo. ¿A kamahá ra ndanindoo kjéx'ánki tunkun xuta ka?

B'i ts'ín najmi kis'ejihin já judio k'aku yáha Jesu

²² Nk'ie nga nistjin chunch'óon, nanki Jerusalem tíincha b'asje sí xuta nga tíincha ts'ínkj'áitsjen

nĭstjin nk'ie nga kis'ejña chji nĭnku nginkun Ntĭaná. ²³ Kikjatsú'ba Jesu má ma natsihĭn nĭnku xi tĭehen má nga 'mi Kinte Ni'yaha Salomon. ²⁴ As'ai y'étjindaihi jóo ko b'a kitsúhu:

—¿Nkú tĭjn nĭstjin n'esti sani? Tsa kjuaxi nga ji xi kits'ín nibá Ntĭaná, t'inya kixi kixini nd'ai.

²⁵ B'i kitsú Jesu:

—Ja b'a kixinnuu tunga najmi kis'ejihinnuu. Ni xi tĭts'ian ngajoho Na'mina, tĭbakúchji yáha an. ²⁶ Tunga najmi s'ejihinnuu at'aha najmi chutsankana jun. ²⁷ Chutsankana nt'é ntana. An be chutsankana ko tsjennkina. ²⁸ An ts'ink'íentu tĭk'un síán. Najmi kama ndyja ko najmi ch'a xi kjé'ana aya ntsa. ²⁹ Na'mina kitsjana chutsanko ko kui xi 'yún chánka nga tu yáha ni. Ndaha nku najmi kamaha kjé'aha chutsanka xi tĭjntu aya ntsja. ³⁰ Na'miu ko an nkuhú mahani.

³¹ Nk'ie nga kint'é éin já judio k'aku, as'ai ta jakjá ngáha ndjio nga mjehe ts'íink'ien Jesu. ³² B'i kitsú Jesu nga kinchja:

—Nkjin nkjún ni xi nda kits'ian ajinnuu, xá xi kitsjana Na'mina. ¿Má ngat'aha mjehenuu k'úéhenú ndjio?

³³ As'ai b'i kitsú jóo:

—Najmi ngat'aha ni nda xi kin'ei. Tu ngat'aha ní nga najmi tĭyankjúin Ntĭaná nga b'a tĭbixín. Kui kjuaha nga ndjio s'ehe ri. Nda asunnte ní, tunga Ntĭanáhá tĭn'e mai yohi.

³⁴ B'i kitsú Jesu:

—Kjuatéxumanuu tĭjt'a má nga b'a kitsú Ntĭaná nga kinchjako xuta: “Ntĭánú kixinnuu.” ³⁵ B'a ts'ín Ntĭaná b'a kitsúhu nga ntia xuta xi tsichuk'úhun

éhen. Ko yaá nga chj́hi ra ngayjee ni xi t́jt'a éhen Nt́ianá. ³⁶ An bi, Nt́ia Na'miú kitsjána xá xi t́jhin nga ts'ian ko kits'ín nibána asunntej. Kui nga, ɔnkú t́jhin ra nga b'a t́bixíhinnu nga najmi t́benkjúhunna Nt́ianá nk'ie nga b'a t́xian nga an xi Nt́íhi Nt́ianá? ³⁷ Tsa najmi t́ts'ian xá xi ts'e Na'mina, najmi tu n'e s'ejinnú. ³⁸ Tunga tsa t́ts'ian xáha, ndaha tsa najmi s'ejinnú an, tunga n'e s'ejinnú xóo. B'a ts'ín cháhanu ko kamankjinnú nga Nt́ia Na'miú t́jñajinna ko nga an t́jñajihin Nt́ia Na'miú.

³⁹ As'ai ta kama mjehé ngáha ra jóo nga kuakj'ánijéhe, tunga tsitjuhú Jesu yó nga ngji t'axín. ⁴⁰ As'ai tsichu ngáha ngabantá ntáje Jordan. Ngjik'iejña ante má nga tsaténtá Jua xutá nga tjuhun. ⁴¹ Nkjin xutá xi j'aisehe Jesu yó ko b'a incha kitsú:

—Ndaha nku kjuankjún najmi kits'ín Jua, tunga kjuaxihí ngayjee ni xi kinchjanijmíyaha ndai.

⁴² Nkjin xutá kis'ejihin Jesu ante xu'bo.

11

B'i ts'ín kits'ínkj'áya ngáha ra Jesu Lazaro

¹ Kjiñña un nku nda xi 'mi Lazaro xi nda Betania, má nga ta nankihí Maria ko Marta xi nichja maha xinkjín. ² Kui Maria xi tsaténdzjojnúhu ntá sinjné sjai Nda Nt́ianá Jesu ko ta kuihi ntsjaku kits'ínxijnukoho. Kui xi nts'e maha Lazaro xi kjiñña uun. ³ As'ai incha kits'ínkjihí én Jesu nga jóo jminchjún. B'a kitsúhu:

—Ji Chá Nt́ia, xi tjohi kjiñña un.

⁴ Nk'ie nga kint'é éen Jesu, b'i kitsú:

—Najmi ts'ínk'ien kjiñin ch'in xi k'uhun. Tū sahá kuakúchji ch'iun kjuachánkaha Ntíaná. B'a ts'ín s'ejña chjihi kjuachánkaha Ntíhi Ntíaná.

⁵ Ndaha tsa Jesu 'yún tjohō Marta kō nā nichja kō Lazaro, ⁶ tunga nk'ie nga kint'é nga kjiñña un Lazaro, tū sahá y'ejña sa jo nistjin ante má nga tjiñña. ⁷ Askahan b'i kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Tā tjihín ngáhaná Judea.

⁸ B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Ji nda maestru, najmi kjee tjiñin nistjin nga já judio k'aku ndjiō mjehe ts'ínk'iehen ri. ¿Á tā yohó mje ngáha ri k'úin?

⁹ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi te johó ora tjiñin nku nistjin? Tsa tjin xi tsú'ba nga nistjiun, najmi saténki, at'aha tibe nd'íhi asunnteí. ¹⁰ Tunga tsa tjin xi tsú'ba nga nistjen, kui xi saténki, at'aha najmi tjiñin nd'í.

¹¹ As'ai b'ihí tā kitsú ngáha Jesu:

—Kjifehé nda xinkia Lazaro, tunga kfin ts'inkj'áhá ra.

¹² B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Ji Nda Ntia, tsa kjife, kj'ua ngáha ra.

¹³ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, kjuabayaha ní Lazaro kinchjanijmíyaha tunga nijñóo ní kamankjihin já ni'yakuyáha. ¹⁴ Kui nga kinchjako kixi kixihi jóo:

—Ja ka'me Lazaro. ¹⁵ Kō tsjo mana nga najmi tjiñña yo, at'aha tū sahá ngandanuu, tū xi s'ejhinuu Ntíaná. Tunga tjihinsehé raá.

¹⁶ As'ai kinchja Toma xi tā 'mi Nda'yun nga b'a kitsúhu já ni'yakuyá xingisoo:

—Tjián kō ñá tū xi kuayákhoná.

17 Nk'ie nga tsichu Jesu nanki Betania, kik'in Yahá nga ja tjihin ñju nistjin nga ngijyanji Lazaro. 18 Betania tiña maha nanki Jerusalen, tjihin ra tsa jan kilometro. 19 Ko nkjin xuta incha j'aisehe Marta ko Maria ngat'aha nda nts'e xi k'ien. 20 Nk'ie nga kint'é Marta nga j'ai tiña Jesu, as'ai tsitjusje nga ngjik'á niyá ko Maria y'eñantaha ni'yo. 21 B'a kitsú Marta:

—Ji Chá Ntia, tsa tu ejihi ma tinchuhunni, najmi k'ien ra chá nts'é. 22 Tunga bená nga tsjáhi Ntjaná tu mí níhí ni xi kuinchíhi.

23 B'i kitsú Jesu:

—Kj'uaíya ngáha ra nda nts'ei.

24 B'a kitsú Marta:

—Be nga kj'uaíya ngáha ra chá nts'é nistjin xi fekuu, nk'ie nga kj'uaíya tente ngáha ra xuta k'ien.

25 B'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—An xi ts'inkj'áiyaha xuta k'ien ko an xi ts'ink'íentu tík'an. Xi s'ejihin an, ndaha tsa ja k'ien tunga k'úentu tík'uhún. 26 Ko ngayjee xi tjintu tík'un ko s'ejihin an, ndaha nku nistjin najmi kuayá. ¿A s'ejihin ni xi tíxihin?

27 B'a kitsú Marta:

—Johon, Chá Ntia. S'ejinna nga ji xi kits'ín nibá Ntjaná, nga ji xi Ntíhi Ntjaná xi tjihin nga kj'uaí asunntej.

28 Nk'ie nga b'a kitsú Marta, ngji nchjako sen Maria xi na nichja maha. B'a kitsúhu:

—Ja kj'uai Chá Maestru ko tinchjahi.

29 Nk'ie nga kint'é Maria éin, kitsa tsisintjen nga ngjisehe Jesu má nga síña. 30 Najmi kjee fas'en Jesu ajin nantio. Yo síña má kisatékjá Marta.

³¹ Máha xuta xi kab'entu naxa'yo, nk'ie nga kieke nga tsisintjen ntsu ntsu Maria ko tsitjusje, as'ai ta incha kitsjennkíhi. B'a incha kitsú nga má tíña tsjóo ngjuai kjintá.

³² Nk'ie nga tsichu Maria má síña Jesu, tsasinkunch'int'aha ko b'a kitsúhu:

—Ji Chá Ntia, tsa tu eíhi ma tinchuhunni, najmi k'ien ra chá nts'é.

³³ Nk'ie nga kieke Jesu nga tíkjintá Maria ko nga tíincha kjintá xuta xi tjenkoho, kik'ie nusin nusihín ko kama nimaħa. ³⁴ B'i kitsú:

—¿Má kikjayanjiu?

B'a incha kitsú jóo:

—Nibáaseíhi, Nda Ntia.

³⁵ As'ai kikjintá Jesu. ³⁶ B'a kitsú xuto:

—Chase maruu. Tu xí kits'íntjohó ra.

³⁷ Tunga b'ahá kitsú k'ua:

—Kui ndai xi kikjex'ánki tunkun nku nda ka. Kutsa kamahá ra kits'ínkihi Lazaró ko najmi k'ien ra.

³⁸ Ta kik'ie nusin nusihín ngáħa ra Jesu nga tsichu tsjóo. Kui xi nku tixa ngijo. Nku ndjio tíjichjanekoho ankjuaha. B'i kitsú Jesu:

³⁹ —Chjúxiun ndjio.

B'a kitsú Marta, na nichja nda xi k'ien:

—Ji Chá Ntia, ja ra ch'on jne, at'aha ja tíhín ñju nistjin nd'ai nga k'ien.

⁴⁰ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi b'ahá kuaxihin nga tsa s'ejihin an, chai kjuachánkaha Ntíaná?

⁴¹ As'ai kikjexín jóo ndjio. Tsasenjinki Jesu nk'a ján ko b'i kitsú:

—Na'mi, máb'achjíhi nga tínjeñjuní. ⁴² Be nga mjeñju tehentení, tunga tínchjakohó ra ngandaha xuta xi tíncha ei tu xi s'ejihin ra nga ji kin'e nibaní.

⁴³ Nk'ie nga ja kamaha nga b'a kitsú, as'ai 'yún kinchja:

—iLazaro, títjusjei yo!

⁴⁴ As'ai tsitju nda k'ien nga najyun tjí'yúnko ts'ihin ntsja ko sjai, ko ankjín tjí'makoho kj'ai najyun.

B'a kitsú Jesu nga kinchjako xuto:

—Chjúxihun najyuun. N'endohóo.

*B'i ts'in y'enda já tjíxoo nga mjehe ts'íink'ien Jesu
(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)*

⁴⁵ Máha xuta xi j'aisehe Maria ko kieke ni xi kits'in Jesu, nkjin maha xi kis'ejihin. ⁴⁶ Tunga tjíhín xi ngjisehe já fariseo ko kitsúyaha ni xi kits'in Jesu.

⁴⁷ As'ai já na'mi k'aku ko já fariseo kinchja ñjaha ngayjee já tjíxoo ko b'a kitsúhu:

—¿Nkú n'eé ei ni? At'aha ja 'yún títs'in kjuankjún ndo. ⁴⁸ Tsa tu nku k'uauntehé raá nga b'a ts'ín, as'ai ngayjee xuta tsjénkihi ndo ko incha kj'uaí já Roma nga ts'íinkje ninkuná ko xuta nankiná.

⁴⁹ As'ai b'i kitsú Caifa xi tjíhín nda na'mi títjun nú xu'bo:

—¿Á najmi mankjihinnuu? ⁵⁰ ¿A najmi ma chubayahannu nga tu sahá nda tjín tsa nku nda kuayántjaihi ngandaha ngayjee xuta, tu xi b'a ts'in najmi n'ekjehe xuta nankiná?

⁵¹ Tunga najmi kuenta ha ní Caifa kinchjaha nga b'a kitsú. Kui xi nda na'mi títjun nú xu'bo ko xi nkúhu nku nda profeta kinchja éhen Ntjaná nga kuayá Jesu ngandaha naxinantóo. ⁵² Ko najmi

tū suba ngandaha xuta xi ntje judio tjeheŋ rā kuayáha Jesu. Ta kuayá ní tū xi k'uékúhu ngayjee ntíhí Ntjaná xi tjímasún. ⁵³ Kui b'a maha, nístjin xu'bo kik'atuts'ihín rā já tjíxóo nga y'éndakoho xinkjín xi má nga mjehe ts'ínk'ien Jesu. ⁵⁴ Kui nga najmi ta kikjatsú'ba chjihi Jesu ajihín xuta judio. Ngji t'axín nanki xi 'mi Efrain xi tiña maha ante kixiu. Yo y'eñako já ni'yakuyáha.

⁵⁵ Nk'ie nga ja túbichú tiña S'í Pascua xi b'asje xuta judio, nkjin nkjún xuta incha ngji nanki Jerusalem tū xi ts'ín jehe yjoho nginkun Ntjaná kintehe ni nga kuichú s'íu. ⁵⁶ Yo tsangisjai Jesu ko kingjásjaiyaha xinkjín nga kabincha má ma natsihín nínku. B'i ngján b'i kitsúhu xinkjín:

—¿Nkú manuu? ¿A nibá ndo s'íu? ¿A rā najmi nibáhá?

⁵⁷ Kui chubō ja kitsjá kjuā já na'mi k'aku ko já fariseo, tsa tjin xi be má tjiña Jesu tjihin nga kuitsuya tū xi kama kuakj'ánijéhe.

12

B'i ts'ín nku tachjuún tsaténdzjojnúhu ntá sinjne Jesu

(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

¹ Nk'ie nga ndyja sa jun nístjin nga kuichú S'í Pascua, as'ai j'ai Jesu nanki Betania, má síjña ni'yaha Lazaro, nda xi kits'ínkj'áíya ngáha rā ngabayoo. ² Yo kis'endaha nku nichine. Marta y'éya nichinee ko Lazaro ta y'eñajihín xuta xi y'entut'áko Jesu yámixō. ³ As'ai j'aiko Maria nkú rā ma masen litru ntá sinjne xi 'mi nardo, xi 'yún nda ko xi 'yún chjí. Kui xi tsaténdzjojnúhu sjai Jesu ko ta kuihi ntsjaku kits'ínxijnukoho. Ixi kitsjehén nta

sinjne ayoo. ⁴ As'ai b'i kitsú Juda Iscariote, xi nda ni yakuyáha Jesu xi askahan ts'ínkjás'eheñ:

⁵ –Tsa tu sahá kuasatéña ntá sinjnei kai. Tsa jan unchan toon denarijo kuach'a, tu xi kama kuisinkoho xuta x'an.

⁶ Tunga najmi xuta x'ahán kits'innkjink'un nga b'a kitsú. Tu ngat'aha ní tooon b'a kitsúhu, at'aha kui xi f'átjo tooon ko bakjá ndyjé. ⁷ B'i kitsú Jesu:

–Najmi tu ji b'echj'áhi tachjúun. At'aha nistjin nga s'eyanjia j'átjona ntá sinjnei. ⁸ Xuta x'an bi tehente k'úéntujinnuu, tunga an najmi tehente kúátejñajinnuu.

⁹ Nkjin nkjún xuta kint'é nga nanki Betanja tíña Jesu ko incha ngjisehe. Tunga najmi tu nkuhú Jesu ngjisehe. Ta incha ngji ní at'aha ta mjehe nga skue Lazaró xi kin'ekj'áiya ngáha ra ngabayoo. ¹⁰ As'ai kama ñjakú já na'mi k'aku ko y'éndako xinkjín xi má nga ko Lazaró tjihin nga n'ek'ien. ¹¹ At'aha ngat'aha Lazaró nkjin nkjún xuta ts'asje t'axihin yjoho jóo. Tu sahá Jesu kis'ejihin.

B'i ts'ín jas'en Jesu nanki Jerusalen

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

¹² Nistjin xi ma ndyjuun ngáha nkjin nkjún xuta kint'é nga Jesu kj'uaí nanki Jerusalen, at'aha nkjin maha xi j'aik'asje S'í Pascua. ¹³ As'ai incha jak'á tjiaha yá xkajén ko tsitju nga incha ngjikj'á niyá. B'i incha kitsú nga 'yún kinchja:

–jKats'ínk'ankiná Ntjaná! jNtjaná nda kats'ínko xi nibaha ngajoho, xi Nda Reihj xuta Israel!

¹⁴ Nku ntí búrrú kisakúhu Jesu ko y'esún, xi nkú ts'ín tjít'a éheñ Ntjaná:

¹⁵ Xuta Sion, najmi tu binkjun.

Chasoo, ja nibá Nda Reinu u nga tjisun nku ntí búrrú.

¹⁶ Kui ni xu'bi najmi kamankjihin já ni'yakuyáha nga tjuhun. Tunga askahán ni, nk'ie nga tsakúchji kjuachánkaha, nk'iehé j'áitsjehen já ni'yakuyáha nga b'a ts'in tjit'a éhen Ntíaná nga kinchjanijmíyaha Jesu ko nga b'a kin'ehe.

¹⁷ Xuta xi tinchako Jesu nk'ie nga kinchjaha Lazaró aya tsjóo nga kits'ínkj'áiya ngáha ra ngabayoo, kui xi incha kitsúya ni xi kieke. ¹⁸ Kui kjuaha nga nkjin nkjún xuta tsitjuhu nga ngijkj'á niyáha Jesu, at'aha kint'é kjuankjún xi kits'in. ¹⁹ As'ai kinchjanijmíyaha já fariseo niu. B'i ngján b'i kitsúhu xinkjin:

—¿A tíyo? Najmi chumi nihi xi kama n'ee. Chase maruu. Ngayjee xuta títsjennkíhi ndo.

B'i ts'in kitsúya títjun Jesu nga kuayá

²⁰ Ta tjenjihin xuta k'ua xuta xi nchja griego xi ta incha j'ai nanki Jerusalen nga j'ai ts'intsjoho Ntíaná ajihin s'íu. ²¹ Kui xi j'aisehe Felipe xi nda Betsaida, nanki xi tíñajihin ante Galilea, ko b'a kitsúhu:

—Ji nda ntia, mjeni nga chai Jesu.

²² As'ai Felipe ngji tsúyaha Andre ko nga joo ngji tsúya ngáha Jesu. ²³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ja kuichu chuba nga sakúchji kjuachánkaha Ntíhi Ndax'iun. ²⁴ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tsa najmi kuijne t'anankiu nku xujmá tuniñu ko kuayá, tu nku s'ejña subahá. Tunga tsa kuayá, nk'iehé nga tsjá chan xi 'yún tse. ²⁵ Xi tjoho yjoho, kui xi tu sahá ndyja. Tunga xi najmi tjoho yjoho asunntej, kui xi tu sahá kj'uatjo ko k'úejña tík'un sín. ²⁶ Tsa tjín xi títs'ínkjáinna nga an xi kama Nda

Nt̄iaha, katsjennkína. Má kúátejña, ta yō k'úéjña xi ts'ínkjáinna, kō Nt̄ia Na'miū k'uasjenk'aha xuta xu'bo.

²⁷ "Yún un tibehe animana nd'ai. ¿Nkú xían? ¿A b'i xían: Ji Na'mi, n'ekj'a t'axínní kjuanimā xu'bi nd'ai? Tunga kuihí xá jáihina. ²⁸ Tu sahá takúchji kjuachánkahi, Na'mi.

Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, as'ai b'i kitsú nku nt̄a xi nibaha nk'a ján:

—Ja tsakuchjá kjuachánkana kō ta kuakuchjíhí ngáhana.

²⁹ Nk'ie nga kint'é ntō xuta xi t̄incha yō, t̄jín xi b'a kitsú:

—Nku ch'on kjuaneya.

Kō k'ua xi b'a kitsú:

—Nku nt̄ítsje kuanchjakohō.

³⁰ As'ai b'a kitsú Jesu:

—Najmi ngandana kuanu'yáha ntō. Ngandanu ní b'a kamaha. ³¹ Nd'ai n'ekokjua asunntej kō nd'ai kuich'onsje natsin ján xi tibatéxumaha asunntej. ³² Kō nga chjúsintjen nk'ana t'anankiū, ts'ian nga n̄ibak'únna ngayjee xuta xi t̄jín asuntee.

³³ B'a kitsú Jesu nga kitsúya xi nkú ts'ín kuayáha.

³⁴ As'ai b'a kitsú xuta:

—Tunga yaní ni xi t̄jít'a kjuatéxumoo, nga xi ts'ín nibá Nt̄ianá ngajohō k'úéjña sín. ¿Nkú ts'ín b'a t̄ibixihinni nga t̄jihin nga chjúsintjen nk'aha Nt̄ihí Ndax'iun? ¿Yá xi Nt̄ihí Ndax'in xi t̄ibixín?

³⁵ B'i kitsú Jesu:

—An nd'íu. Tu chuba n̄istjihín t̄ijñajin sanuu. T̄inimo nga t̄jñā sanuu nd'íu tu xi najmi kama jyunt'aihinu. At'aha xi tsú'ba má jyuun najmi be

má fi. ³⁶ Nk'ie nga tíjñajinnu xi nkúhu nd'í, n'e s'ejinnú tū xi kuinimahanu má ndzjeen.

B'a kitsú Jesu kō as'ai ngji t'axihin xuto.

Kui ngat'ai xuta najmi kis'ejihin ra Jesu

³⁷ Ndaha tsa nkjin nkjún kjuankjún xi kits'ín Jesu nginkun xuta, tunga najmi kis'ejihin ra yáha kui. ³⁸ B'a kama tū xi tsitjusuhun én xi kitsú nda profeta Isaiá má nga b'a ts'ín y'et'a:

Ji Ntia, ¿yá xi kis'ejihin én xi kichubai?

¿Yá xi kis'ejña chjihí nga'yúhūn Ntíaná?

³⁹ Kui kjuaha nga najmi kama kis'ejihin ra xuta, at'aha b'i ta ts'ín y'et'a ya Isaiá éhen Ntíaná:

⁴⁰ Ntíaná y'échja tunkun xuta xu'bi kō kits'ín ndjá animaha,

tū xi najmi skuehe kō tū xi najmi kamankjihin ra, tsa ts'ínk'ontjaiya animaha xi má nga ts'innkíhi xuta xu'bi.

⁴¹ B'a kitsú Isaiá at'aha kieke kjuachánkaha Jesu kō kinchjanjímíyaha.

⁴² Kō ta nkjin maha já tjíxá xi kis'ejihin Jesu, tunga najmi kits'ínkiehé yjohō at'aha tsankjún já fariseo kō najmi mjehe nga kuich'onsje ajihin xuta sinagoga. ⁴³ B'a kits'ín at'aha 'yún kama tsjo saha nga s'ehē kjuachánka ajihin xuta nga nginkun Ntíaná.

B'i ts'ín kinchjanjímíyaha yjohō Jesu

⁴⁴ Yún kinchja Jesu nga b'i kitsú:

—Xi s'ejihin an, najmi tū nku an tís'ejihin. Ta tís'ejihin xi kits'ín nibána. ⁴⁵ Xi tíbena, tibe xi kits'ín nibána. ⁴⁶ An nd'í xi j'ai ts'ín ndzjehen xuta asunntej, tū xi ngayjee xi s'ejihin ra an najmi k'úéntuhu má jyuun.

47 'Tsa tjín xi kuínt'é én xi tínchja tunga najmi ts'íintjusuhún, najmi an kuasehe má ni xi nda ko má ni xi najmi nda xi kits'ín xuta xu'bo. At'aha najmi kui xóo jáihina. Jái ts'ink'aniki níná xuta. 48 Xi ts'ín t'axinna ko najmi ts'ínkjáihin én xi tínchja, tjíña xi kuasehe má ni xi nda ko má ni xi najmi nda xi kits'ín. Én xi tínchja, kui xi k'uejñanehe ni xi kanéhe xuta xu'bo nistjin xi fekuu.

49 'At'aha najmi kuenta tínchjahana. Kuenta ní Na'mi xi kits'ín nibána tínchjahana. Kui xi kits'ána kua má nihi xi tjihin nga kuinchja ko kuakuyá. 50 Ko be nga kjuatexumaha ts'ínk'íentu tík'un síhin xuta. Kui kjuaha, xi nkú kitsúhuna Ntia Na'miu, b'a ts'ín tínchja.

13

B'i ts'ín tsanéjnu Jesu sjai já ni'yakuyáha

1 Chubahá ndyjaha nistjihin S'í Pascua ko be Jesu nga ja tábichú chuba nga k'uejña asuntee nga ngjuaí ngáha má tjíña Ntia Na'miu. Tehente kits'intjo xuta xi ts'e xi tjintu asuntee ko ngayjehe k'un kits'intjo. 2 Kikjineko já ni'yakuyáha nichinehe s'íu, ko kui chubo ndanindoo ja kab'éjñajin animaha Juda Iscariote ntíhi Simon nga ts'ínkjas'en Jesu. 3 Be Jesu nga Ntia Na'miu kits'ínkjas'en aya ntsja ngayjee ni xi tjín. Be nga má tjíña Ntianá nibaha ko nga yo ngjuaise ngáha ra.

4 Kui b'a maha, nk'ie nga tjintut'áha yámixó, as'ai tsisintjen Jesu, ts'asje najyun ndju xi yja ko jak'á nku najyunxú nga y'ékjá ndayáha. 5 Jak'á ntánijua,

tsanéjnu sjai já ni'yakuyáha ko kits'ínxijnukoho najyunxú xi y'ékjá ndayáha. ⁶ Nk'ie nga tsichuk'úhún Simon Pedro, b'a kitsú ndo:

—Ji Nda Ntia, ¿nkú ts'ín ji kuanejnuhuni tsuká?

⁷ B'i kitsú Jesu:

—Nd'ai najmi yai ni xi títs'ian tunga askahán ni kamankjihin.

⁸ B'ahá ta kitsú ngáha Pedro:

—Ndaha tsa mí yjehe najmi kuanejnu tsuká.

B'i kitsú Jesu:

—Tsa najmi kuanejná tsukui, najmi ta xuta xi ts'an kamahani.

⁹ As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Ji Nda Ntia, najmi tu suba tsuká xi tanejnu ma. Ta tanejnu ntsa ko nintaká.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Xi as'ai kabinguyahá tu tsukuhú machjéhen nga kfejnú, at'ahá je yje. Jun bi ja jo, tunga najmi ngatentenu.

¹¹ At'ahá be Jesu yá xi ts'íinkjas'ehen, kui nga: “Najmi ngatentoó xi jo”, kitsúhu.

¹² Nk'ie nga ja kamahá nga tsanéjnu sjai já ni'yakuyáha, as'ai kingja ngáha najyun ndjuhu, y'ejñat'a yámixó ko b'i kitsú:

—¿A mankjinnuu ni xi kuats'inkonuu? ¹³ Jun xi 'minú Nda Maestru ko Nda Ntia. Ko tjinnuu kixi nga b'a bixinnú, at'ahá b'a tjín kjáíhin. ¹⁴ Kui b'a maha, tsa an xi kuakanejnúhuna tsuku, nga an xi Nda Maestrunuu ko Nda Ntianuu, kui nga ko jun tjíhin nga kuanejnuhunu tsuku xinkiu. ¹⁵ Ja kuak'iejná chubayanuu tu xi b'a n'ehenu xi nkú kuats'innuu. ¹⁶ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ndaha nku nda musu najmi 'yún nk'a tjen nga nda ntiaha.

Ko nku nda xi s'exá najmi 'yún nk'a tjen nga xi b'éxáha. ¹⁷ Tsa tímankjinnuu ni xi tíxian ko ta n'etjusun, á b'a nda tjihin ts'ajun.

¹⁸ 'Najmi nga tentoo b'a tíxinnuu. An be yá xi j'ajián. Tunga tjhín ni nga kuitjusun éhen Ntíaná xi b'a ts'ín tjt'a: "Xi kjinekona niñu, kui xi ja kama nda kontrana." ¹⁹ Nd'ai b'a tíxinnuu kintehe ni nga kuitjusun ni xi tjihin nga kama, tu xi nk'ie nga b'a kamoó s'ejihinnuu nga an xi tu b'a ts'ín tíjñaná. ²⁰ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi ts'íinkjáihin xuta xi ts'inkjá, kui xi an títs'íinkjáinna. Ko xi ts'íinkjáinna, kui xi títs'íinkjáihin xi kits'ín nibána.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga Juda Iscariote ts'íinkjas'ehen

(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)

²¹ As'ai xí ts'atséhé animaha Jesu ko b'i kitsú:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tíjñajinnuu nku xi ts'íinkjas'enna.

²² As'ai b'i ngján incha tsase'a xinkjín já ni'yakuyoo, at'aha najmi be yá xi títsu Jesu. ²³ Yo tíjñat'a tiñaha Jesu nda ni'yakuyá xi 'yún tjoho nga tíjñat'akoho yámixo. ²⁴ Kui nga jyukj'i Simon Pedro kingjásjaiya sehen ra nda ni'yakuyá xu'bo nga nguásjaiyaha Jesu yá xi títsu. ²⁵ As'ai nda ni'yakuyoo 'yún ngjik'ún saha Jesu ko b'i kitsú:

—Ji Nda Ntia, zyá xi b'a ts'íiun?

²⁶ B'i kitsú Jesu:

—Xi ts'ink'anchihí ninkuan ko tsjaha, kui xi b'a ts'íiun.

As'ai kits'ínk'anchi ninkuon ko Juda Iscariote kitsjáha, kui xi ntíhi Simon. ²⁷ Nk'ie nga kik'aihi Juda

ninkuon, jas'enjihin ndanindoo. As'ai b'i kitsúhu Jesu ndo:

—Kitsa n'ei ni xi n'ei.

²⁸ Tunga ndahá nku xi tjíntut'á yámixo najmi kamankjihin á b'a kitsúhu ra. ²⁹ Tjin xi kits'innkjink'un nga b'a kitsú nga tjihin nga k'uatse Juda ni xi machjén s'íu ko a ra nga tsjáha toon xuta x'an, at'aha Juda f'átjo toon. ³⁰ Nk'ie nga kik'aihi ninkuon Juda, tjen'yún tsitjusjehé natsiun. Ja jyun kui chubo.

Kui kjuatéxuma tsetse xu'bi y'éjña Jesu

³¹ Nk'ie nga ja ngji Juda, b'a kitsú Jesu:

—Nd'ai sakúchji kjuachánkaha Ntíhi Ndax'iun, ko ni xi ts'íin Ntíhi Ndax'iun kuakúchji kjuachánkaha Ntíaná. ³² Ko tsa Ntíhi Ndax'iun kuakúchji kjuachánkaha Ntíaná, b'a ta ts'ín Ntíaná kuakúchji kjuachánkaha Ntíu. Ja ma ma b'a kamoo. ³³ Jun ntína, tu kutjuhú tíjñajin sanuu. Kuinchísjainú tunga má nga kfíán najmi kama kuankíun. B'a ta tíxinnuu nd'ai xi nkú nga ta kixihin xuta xingisoo.

³⁴ Tsjanuu nku kjuatéxuma tsetse: N'etjó xinkiu. Xi nkú nga ts'ín tjona jun, b'a ta ts'ín n'etjó xinkiu.

³⁵ B'a ts'ín skuéhe ngayjee xuta nga jun xi já ni'yakuyána, tsa n'etjó xinkiu.

B'i ts'ín kitsúya tíjun Jesu nga Pedro b'a kuitsu nga najmi behe

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)

³⁶ B'a kitsú Simon Pedro:

—Ji Nda Ntía, ¿má xi tjeheh k'úin?

B'i kitsú Jesu:

—Najmi kama tsjénkiní nd'ai má nga kfíán, tunga askahán ni tsjénkiní.

37 B'ahá ta kitsú ngáha Pedro:

—Ji Nda Ntia, ¿á najmi kama tsjénkihi ra nd'ai? Tjínkuhu k'an nga kuáyántjaihi ra.

38 B'i kitsú Jesu:

—¿A tjínkuhu k'uin nga kuáyántjaihiní? Kjuaxi ni xi tíxihin. Kintehe ni nga kjintá xanto b'a kuixín nga najmi yaní jan niyá tjihin.

14

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga ngjuaise ngáha ra Ntia Na'miu

1 B'i ta kitsú ya Jesu:

—Najmi tu fantaha ruu yjonuu. N'e s'ejun Ntiana kó kas'ejinnuu an. 2 Ni'yaha Na'mina tjín nkjún ante. Tsa najmi kjuaxi, ja ra nd'ai kixinyahanuu kai. Kfín k'uendánuu ante. 3 Tsa kfín k'uendánuu ante, as'ai kjúáikj'a ngáhanuu tu xi ta yo kuintsuháhanu má nga kúátejña. 4 Yo niyá xi fi má kfián.

5 B'a kitsú Toma:

—Ji Nda Ntia, najmi yai má k'úín. ¿Nkú n'e chahani niyóo?

6 B'i kitsú Jesu:

—An niyá xi fi má tíjña Ntia Na'miu, an bakuyá én xi naxu kó an tsja kjuatík'un. Ndaha nku najmi kuichúsehe Ntia Na'miu tsa najmi an. 7 Tsa yanú, ta cha ruu Na'mina. Kó nd'ai tích'atuts'ihin ruu nga tíyo kó tunkun tíyakohonu.

8 B'a kitsú Felipe:

—Ji Nda Ntia, takúchjini Ntia Na'miu kó s'enkuní.

9 B'i kitsú Jesu:

—Ji Felipe, ja nd'ai tíjñajihinnuu. ¿A tu yje najmi kjehé yaní? Xi tíbena ta tibe Ntía Na'miu. ¿Á: “takúchjini Ntía Na'miu” túbixíhinni? ¹⁰ ¿A najmi s'ejihín ri nga an xi tíjñajihín Ntía Na'miu kó Ntía Na'miu tíjñajinna? Én xi tínchjakonuu najmi kuentana tínchjahana. Na'mi xi tíjñajinna, kui xi títs'ín ni xi ts'e. ¹¹ N'e s'ejun nga an tíjñajihín Ntía Na'miu kó nga kui tíjñajinna. Tsa najmi s'ejinnuu éna, ndaha tsa tu ni xi kits'ian n'e s'ejun.

¹² 'Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi s'ejihín an ta kui nihi xi ts'íín xi nkúhu xi títs'ian. Kó 'yún chánka sa ni xi ts'íín xuta xu'bo, at'aha an tífia má tíña Ntía Na'miu. ¹³ Ngayjee ni xi kuínchíhuu Na'miu ngajona, tsjanuu. B'a ts'ín an xi Ntíu kuakuchjihina kjuachánkaha Ntía Na'miu. ¹⁴ Ts'ian ni xi kuínchíhuu ngajona.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga ts'íín nibá Espirituhu Ntianá

¹⁵ 'Tsa tjonuu an, n'etjusun kjuatéxumana. ¹⁶ Kuankihí Ntía Na'miu, kó tsjánuu kj'aí xi ta kuasinkonuu kó xi k'úéjñajin sínnuu. ¹⁷ Kui xi Espiritu xi kuakúchji ni xi naxu. Xuta xi najmi be Ntianá najmi kama ts'íínkjáíhín, at'aha najmi ma chjihí kó najmi be yáha. Tunga máha jun, ja yo yáha, at'aha kui xi tíjñajinnuu kó k'úéjñajinnuu.

¹⁸ Najmi k'uentú masennuu. Kjúáise ngáhanuu. ¹⁹ Sa kutju najmi ta skuehena xuta, tunga máha jun, chanú. At'aha tíjña tík'an, kui nga ta kuínsuba tík'uhunnu. ²⁰ Nk'ie nga b'a kamoq, choo nga an tíjñajihín Na'mina kó jun tintsubajinnú kó an tíjñajinnuu. ²¹ Xi kj'uatjo kjuatéxumana kó ts'ííntjusun, kui xi tjoho an. Kó xi ts'ííntjona,

Nà'mina ta ts'íintjohò kò an ts'intjá kò kuakuchjìhì yjona.

²² As'ai kinchja Juda, tunga najmi Juda Iscari-otehé:

—Ji Nda Ntia, ¿nkú tjihin ra nga tu jin kuakúchjihini yjohi kò nga najmi kuakúchjihì yjohi xuta xi k'oo?

²³ B'i kitsú Jesu:

—Xi tjohò an, kui xi ts'íintjusun éna. Nà'mina ts'íintjohò xuta xu'bo, kò Nà'mina kò an kjuáiseihì nga kuintsubakò tehentei. ²⁴ Tunga xi najmi tjohò an, najmi ts'íintjusun éna. Én xi tínu'yó, najmi an ts'an. Ts'e Nà'mi xi kits'ín nibána.

²⁵ 'B'i tíxinnuu nk'ie nga tíjñajin sanuu. ²⁶ Tunga Ntia Nà'miu ts'íin nibá Espiritu Santo ngajona. Kui xi kuasinkonuu. Kuakúya yjenuu kò ts'íinkj'áitsjen yjenuu ni xi kixinnuu.

²⁷ 'Tib'ejñánuu kjuajyu. Kjuajyuna títsjanuu. Najmi b'a ts'ín tsja xi nkú ts'ín tsjá asuntei. Najmi tu fantaha ruu yjonuu kò najmi tu binkjun.

²⁸ Ja kuanu'yó nga b'a kuaxinnuu nga kfián kò kjuáise ngáhanuu. Tsa kjuaxi nga tjonuu an, ta tsjo kamanuu nga kfián má tíña Ntia Nà'miu, at'aha 'yún chánka sa Ntia Nà'miu nga an. ²⁹ Nd'ai b'a tíxinnuu kintehe ni nga kuitjusun ni xi tjihin nga kama tu xi s'ejihinnuu nk'ie nga b'a kamoó.

³⁰ 'Najmi ta tse kuinchjakò sahanuu, at'aha kj'uaí xi tíbatéxumaha asuntei. Najmi tjihin nga'yún tsa kui xi ts'íin nganana. ³¹ Tunga tjihin ni nga b'a kama, tu xi kamankjihin ra asuntei nga tjona Ntia Nà'miu kò nga títs'intjusan xi nkú kitsúna. Tísintjoon kò tjián.

15

B'i ts'in kits'inchjén Jesu yá tuntsjajée kō tjiaha nga tsakúya

¹ 21 'An tuts'in yá tuntsjajé xi nda, kō Na'mina xi ts'e yá tuntsjajée. ² Ngayjee tjia xi tjinna xi najmi tsjá tu, batet'a. Kō ngayjee tjia xi tsjá tu, ts'in chuhun tu xi 'yún ngjuá saha ra. ³ Ngat'a ts'ajun, én xi tsakuyánuu kits'inchjén Na'mina nga kits'in chunnuu. ⁴ Tintsujajinnú kō an kúatejñajinnuu. Nku tjia najmi ma tsjá suba tu tsa najmi tít'a yáha. B'a ta ts'in najmi k'uo tu tsa najmi kuintsubajinnú.

⁵ 'An tuts'in yá tuntsjajée kō jun tjiaha. Xi tijnajinna kō an tijnajihin, kui xi 'yún tsjá tu. At'aha tsa najmi tján, najmi chumi nihi xi kama n'oo. ⁶ Xi najmi k'úejñajinna ngjuaiya natsin jan xi nkúhu tjia xi tit'aha yá tuntsjajée. Yo xi kō s'entukú kō n'ekj'ajin ajin nd'íu nga kuiti.

⁷ 'Tsa kuintsubajinnú kō tsa éna k'úejñajinnuu, tinchú tu mí ni xi mjehénuu kō k'uainuu. ⁸ Kui ni xu'bi xi kuakúchji kjuachánkahá Na'mina, nga 'yún k'uo tu kō nga xuta ni'yakuyána kamo. ⁹ Xi nkú ts'in tjoho an Ntia Na'miu, b'a ta ts'in tjona jun. Tintsujajin sahanu kjuatjona. ¹⁰ Tsa n'etjusun kjuatéxumana, tu nkú kuitsujajinnú kjuatjona, xi nkú ts'in tít'intjusan kjuatéxumaha Na'mina kō tu nkú tijnajinná kjuatjoho.

¹¹ 'B'a tíxinnuu tu xi tsjo k'úéhenuu xi nkú ts'in tsjo tjinna. Nk'ie nga b'a n'oo, b'ihí ts'in nga tsjo k'úénuu. ¹² Kui kjuatéxumana xu'bi: B'i ngján n'etjój xinkju xi nkú ts'in tjona jun. ¹³ Kui xu'bi kjuatjo xi 'yún chánka xi tijná, tsa tjin xi kuayántjaihi xinkjin. ¹⁴ Jun xi xuta xinkján tsa n'etjusun kjuatéxuma xi

títsjanuu. ¹⁵ Najmi ta já musu tíxihinnuu, at'aha já musu najmi be ni xi ts'ín nda ntiaha. Tunga xuta xinkjiáhán tíxinnuu, at'aha tib'ejñá chjinuu ngayjee ni xi kitsúna Na'mina.

¹⁶ 'Najmi jun xi kichj'ajinnú. An ní xi j'ajinnuu ko kitsja xánuu nga kuankiún ko k'uo tu. 'Yún tse kuichúkjuaha tunuu. Kui kjuaha nga tsjáhanuu Ntia Na'miu tu mí nihí ni xi kuinchíhuu ngajona.

¹⁷ Kui kjuatéxumana xu'bi: B'i ngján n'etjó xinkiu.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga n'e uncha já ni'yakuyáha

¹⁸ 'Tsa ts'íin unkienuu xuta asuntee, n'ekj'áitsjon nga an tjun kits'ín unkiena. ¹⁹ Tsa asuntei ts'enuu, ts'íintjonuu xuta asuntei xi nkú ts'ín tjoho xinkjín. Tunga najmi asunteihí ts'enuu, at'aha an j'ajinnuu ajihin xuta xi tjín asuntei. Kui kjuaha nga ts'íin unkiehenuu.

²⁰ 'T'ejin tak'un én xi kuaxinnuu, nga nku nda musu najmi 'yún nk'a tjen nga nda ntiaha. Tsa tjennki unkiena xuta, ko ta jun tsjénki unkienuu. Ko tsa títs'íntjusun éna, ta ts'íintjusun énnuu. ²¹ Ngayjee ni xu'bi ts'íinkonuu xuta tu ngat'ana, at'aha najmi incha be xi kits'ín nibána.

²² 'Tsa najmi jái nchjaka xuta xu'bo, najmi s'ehé ra jé. Tunga nd'ai najmi ta tjín nkú ts'ín kuasinkoho yjoho ngat'aha ngatitsun xi tíncha ts'ín. ²³ Xi unkiena ta unkie Na'mina. ²⁴ Ni xi ndaha nku najmi kjee ch'aha ts'ín kits'ian ajihin xuta xu'bo. Tsa najmi b'a kits'ian, najmi s'ehé ra jé. Tunga ndaha tsa incha kieke ni xi kits'ian, tu nkú incha kits'ín unkiehénéi Na'mina ko an. ²⁵ B'a kama tu xi tsitjusun ni xi tjít'a xujun kjuatéxumaha

xuṭa xu'bo má nga b'a títsu: “Chubá incha kits'in unkiehéna.”

²⁶ Tunga kj'uaíhí xi kuasinkonuu, xi ts'in nibásenuu nk'ie nga tíjñaka Na'miu. Má tíjña Na'miu nibaha. Kui xi Espiritu Santo xi kuakúchji ni xi naxu. Kui kuinchjanjímíyahana. ²⁷ Jun bi ta chubanijmíyahanú, at'aha santaha nkúhu nga tuts'ihin ni tintsubakonú.

16

¹ Tíxinyanuu ni xu'bi tu xi najmi n'endyjajihin ruu yjonuu. ² At'aha kuich'onsjenuu ajihin xuta sinagoga. Kuichú chubá nk'ie nga tu yáhá ni xi ts'ínk'iennuu, b'a kamaha nk'ie nga sasihin Ntíaná nk'ie nga b'a ts'ínnuu. ³ B'a ts'ínnuu xuta at'aha najmi beni, ta ndaha Na'miu ko ta ndaha an. ⁴ Tíxinyanuu nga b'a kama tu xi nk'ie nga kuichúhu chubó kj'uaítsjehennuu nga b'a kixinnuu.

B'i ts'in kitsúya Jesu ni xi ts'ín Espiritu Santo

'Najmi kixinyanuu ni xu'bi nga tuts'ihin ni at'aha an tíjñajin sanuu. ⁵ Tunga nd'ai tífia má tíjña xi kits'in nibána. Jun najmi tíchasjaiyanú má kfián. ⁶ Tu sa ní tí'be nusin nusinnuu at'aha b'a tíxinnuu. ⁷ Tunga kjuaxihí ni xi tíxinnuu. Tu sahá ngandanuu nga kfián. At'aha tsa najmi kfián, najmi kj'uaí xi kuasinkonuu. Tunga tsa kfián, kui xi ts'in nibásenuu.

⁸ Nk'ie nga kj'uaí, ts'ín nga kamankjihin xuta xi tjín asunntej nga ngatitsun tjihin, ko nga an kits'ian ni xi naxu nginkun Ntíaná, ko nga Ntíaná kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda kits'in xuta. ⁹ Kamankjihin xuta nga ngatitsun tjihin, at'aha najmi s'ejihin an. ¹⁰ Kamankjihin nga naxu kits'ian,

at'aha tífia má tíjña Na'miu. Najmi ta chahanú.
 11 Ko kamankjihin nga Ntíaná kuasehe ni xi nda
 ko ni xi najmi nda kits'ín, at'aha ja kis'enéhe ni xi
 kanéhe xi batéxumaha asunntej.

12 'Tjín nkjún sana ni xi xinyanuu tunga najmi
 kamakjinnuu nd'ai. 13 Nk'ie ní kj'uai Espiritu
 xi b'éjña chji ni xi naxu tjín, kui xi kuakúyanuu
 ngayjee ni xi naxu tjín. At'aha najmi kuentaḥa
 kuinchjaha. Ni xi kuint'é ní, kui ní nihi xi
 kuinchja. Ko ta kuitsuyanuu ni xi kama askahan.

14 'Kui xi ts'ín nga kamakjinnuu ni xi títs'ian.
 B'a ts'ín k'uéjña chjihi kjuachánkana. 15 Ngayjee
 ni xi y'aha ra Ntia Na'miu, ko ta an y'ahana. Kui
 kjuaha nga b'a tíxihinnuu nga Espiritu ts'ín nga
 kamakjinnuu ni xi títs'ian.

B'i ts'ín kitsúyaha Jesu já ni'yakuyáha nga ngjuai

16 'Sa kutju najmi ta chahanú, ko sa kutju cha
 ngáhanú. At'aha má tíjña Na'miu kfián.

17 As'ai k'ua já ni'yakuyáha b'i ngján
 kingjásjaiyaha xinkjín:

—¿Nkú tsuhu ra niu? B'a títsuná: “Sa kutju najmi
 ta chahanú ko sa kutju cha ngáhanú.” Ko ta b'a
 títsu: “At'aha má tíjña Na'miu kfián.” 18 ¿Nkú tsuhu
 ra én xi tsu: “sa kutju”? Najmi mankjinná ni xi
 tinchjakoná.

19 Kamankjihin Jesu nga mjehe já ni'yakuyóo
 ngjuásjaiyaha nkú tsuhu ra niu ko b'a kitsú:

—Ja b'a kuaxinnuu nga sa kutju najmi ta
 chahanú ko sa kutju cha ngáhanú. ¿A kui nihi
 xi tíchubanijmíyakoḥonu xinkiu? 20 Kjuaxi ni xi
 tíxinnuu. Ch'íú ko k'úé nusin nusinnuu, tunga xuta
 xi najmi be Ntíaná bi s'ehe kjuatsjo. Ndaha tsa

k'úé nusin nusinnuu, tunga askahán ni kjuatsjo kama ngáha kjuanusinnuu.

²¹ 'Xi nkúhu nku tachjuún xi tsihin nku ntí, s'ehé kjuaba at'aha ja kuichu chubaha. Tunga nk'ie nga ja kuatsin ntíu, najmi ta f'áitsjehen ra kjuanimó, at'aha tsjo maha nga nku ntí s'ejñaha. ²² B'a ta ts'in tíma nusinnuu nd'ai, tunga nibasehé ngáhanuu. Tsjo k'úé ngáha ra animanuu ko najmi ch'a xi kama kjé'anuu kjuatsjonuu.

²³ 'Kui nistjiun ndaha nku ni najmi ta chasjaiyahanú. Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tsjánuu Ntia Na'miu tu mí nihí ni xi kuinchíhuu ngajona. ²⁴ Santaha nd'ai ndaha nku ni najmi kjee binchiu ngajona, tunga nd'ai tinchíu ko n'ekjóhōon tu xi 'yún s'ehenuu kjuatsjo.

²⁵ 'Tíb'ejña chubayanuu nd'ai tunga kuichúhú chubá nk'ie nga najmi ta k'uejña chubayahánuu. K'uejña chji sisinnuu Ntia Na'miu. ²⁶ Kui nistjiun kuinchíu ni xi mjenuu ngajona. Najmi kamachjén tsa an kuankintjáinu nginkun Ntia Na'miu. ²⁷ Kui xi ta tjoho jun, at'aha tjonuu an ko s'ejinnuu nga má tíña Ntianá nibahana. ²⁸ Má tíña Ntia Na'miu nibahana ko jáa asunntej. K'uejña ngáhana asunntej ko kfinse ngáha ra Ntia Na'miu.

²⁹ B'a incha kitsú já ni'yakuyáha:

—Nd'ai tíchubako kixi kixini. Najmi tíb'ejña chubayani. ³⁰ Tímankjinni nd'ai nga yai ngayjee ni xi tjín ko najmi machjén tsa tjín xi ngjuásjaiyahi. Kui kjuaha nga s'ejihinni nga má tíña Ntianá nibahani.

³¹ B'i kitsú Jesu:

—¿A s'ejinnuu nd'ai? ³² Tunga kuichúhú chuba ko ja kuichu chubo nd'ai nk'ie nga nkúnkú kuankín t'axíún nga saténdzjoyo ko k'úéjña subanú. Tunga najmi tíjña subaná, at'aha Ntia Na'miu tíjñakona. ³³ Tíxinyanuu ni xu'bi tu xi s'ehenuu kjuajyuna. Un skuenuu asunntej, tunga tsjohó kat'enuu at'aha an ja kits'in ganaha asunntej.

17

B'i ts'in kinchjantjai Jesu já ni'yakuyáha

¹ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga b'a kitsú, as'ai tsasenjinki nk'a ján ko kinchjako Ntianá nga b'i kitsú:

—Ji Na'mi, ja kuichu chuba. Takúchji kjuachánkaha Ntíhi tu xi ko kui Ntíhi kuakúchjihi kjuachánkahi. ² At'aha kik'ai xáhi xi má nga kuatéxumaha ngayjee xuta, tu xi ts'ínk'íentu tík'un síhin ngayjee xi ji kik'aihi. ³ Nga k'úentu tík'un sín xuta, kui xi tsuhu ra nga skuéhi ji xi Ntia nku tutuu ko nga skuena an Jesucristo xi kin'e nibái.

⁴ 'Ja tsakuchjá kjuachánkahi asunntej nga kits'intjusan xá xi kik'ainí. ⁵ Nd'ai Na'mi, takúchji kjuachánkana nginkuin, kjuachánka xi tu b'a ts'in jahá tíjñana nginkuin kintehe ni nga kis'ejña asunntej.

⁶ 'Ja y'ejná chjihí xuta yáha ji, xuta xi kik'ainí ajihín xuta xi tjin asunntej. Ji ts'i xuta xu'bi ko kik'ainí, ko kits'intjusun éhin. ⁷ Mankjihín nd'ai nga ngayjee ni xi kik'ainí má tinchin nibáha. ⁸ At'aha én xi kik'ainí, kixinyaha xuta xu'bi. Kits'ínkjáihín ko kamankjihín nga kjuaxi nga má tinchin nibahana. S'ejihín nga ji kin'e nibaní.

⁹ 'Tíbankintjáihi xutaí. Najmi tíbankintjáihi xuta asunnteí. Tíbankintja xuta xi kik'ainí at'aha jí ts'í. ¹⁰ Ngayjee xuta xi ts'an jí ta ts'í, kó xi ts'í an ta ts'an. Tíma chji kjuachánkana ajihín xuta xu'bí.

¹¹ 'An kfián má tinchin, tunga kui k'úentu sa asunnteí. Tsje ní jí, Na'mi. Nga'yíhín chúnkoho rí xuta xu'bí xi kik'ainí tu xi nkuhú incha kamaha xi nkúhu ná. ¹² Nk'ie nga tsátejñajihín xuta xu'bí asunnteí, kikunkoho ra nga'yíhín kó tsasehe. Ndaha nku najmi kindyja. Tu nku sahá xi tjeheñ ra nga ndyja, kui xi kindyja tu xi kuitjusuhun ni xi tjit'a xujun éhín.

¹³ 'Tunga nd'ai má tinchin tífia. Tíxinya ni xu'bí nk'ie nga tíjña sa asunnteí tu xi s'ejñajin kikjihín ra kjuatsjona xuta xu'bí. ¹⁴ An kixinyaha éhín, kó xuta asunnteí kits'ín unkiehe at'aha najmi asunnteí antehe xi nkú ts'ín najmi asunnteí antena. ¹⁵ Najmi tíbankihi nga kuich'onsjei asunnteí, tunga chjúxin t'axíhín rí ni xi ch'onk'uun. ¹⁶ Najmi asunnteí antehe xi nkú ts'ín najmi asunnteí antena. ¹⁷ Éhín bakúya ni xi naxu tjin. N'ei nga katumankjihín xuta xu'bí ni xi naxu, tu xi kats'ínkjas'eheñ ri yjoho nga ts'ín ni xi mjehi. ¹⁸ Xi nkú ts'ín kin'e nibání asunnteí, b'a ts'ín títs'inkjiá xuta xu'bí asunnteí. ¹⁹ Ngandaha xuta xu'bí títsjaha yjona nga ts'ian ni xi mjehi, tu xi kó ta kui kamaha ra ts'íinkjas'eheñ ri yjoho nk'ie nga kamankjihín ni xi naxu tjin.

²⁰ 'Najmi tu nku xuta xu'bí tíbankintja. Ta tíbankintjá xi s'ejihín an nk'ie nga kuint'é én xi kuitsuya xuta xu'bí, ²¹ tu xi nkuhú kamaha ngayjee. Xi nkú ts'ín tinchunjinní kó an tíjñajihín,

Na'mi, b'a ta ts'in nkuhú katumajinná xuta xu'bi, tu xi s'ejihin ra xuta asunntej nga ji kin'e nibáni. ²² Kitsjahá xuta xu'bi kjuachánka xi kik'aini tu xi nkuhú kamaha xi nkú ts'in nkuhú mahaná. ²³ An tíjñajihin xuta xu'bi ko ji tinchunjinní tu xi b'a ts'in nkuhú kuichú maha. B'a ts'in xuta asunntej kamankjihin ra nga ji kin'e nibáni ko nga tjohi xuta xu'bi xi nkú ts'in tjohi an.

²⁴ 'Ji Na'mi, mjena nga k'úéntukona xuta xi kik'aini má nga kúatejña, tu xi skuéhe kjuachánkana xi kik'aini at'aha kin'etjóni kintehe ni nga kamanda asunntej. ²⁵ Ji Na'mi xi naxu n'ekoi xuta, xuta asunntej najmi behi. Tunga máha an, behe ko ta xuta xu'bi be nga ji kin'e nibáni. ²⁶ Y'ejña chjihí xuta xu'bi yáha ji ko tu nku k'uejña chjihí saha, tu xi kamaha ra ts'íintjoho xuta xinkjín xi nkú ts'in tjohi an. B'a ts'in kúatejñajihin ra.

18

B'i ts'in j'aichj'anijé Jesu

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

¹ Nk'ie nga ja kamaha nga kinchjako Ntiana Jesús, as'ai tsitjuko já ni'yakuyáha. Incha ngji ngabantá ntáxunká Cedron ko jas'en nku ante má tíntje yá tu. ² Juda xi títs'ínkjas'ehen ta be ante xu'bo, at'aha nkjin niyá kama ñjako Jesús já ni'yakuyáha yo. ³ Kui nga Juda j'aikoho já jun ko chuba já xi kunntá ninku xi kits'in nibá já na'mi k'aku ko já fariseo. Kui xi incha y'a nd'í ko kicha. ⁴ Ja be Jesús ngayjeé ni xi kamaha ko tsasinjña tíjjun nga b'i kitsúhu jóo:

—¿Yá xi t́binchisjó?

⁵ B'a incha kitsú jóo:

—Jesu, nda xi nibáha Nazaret.

—Ahán niu —kitsú Jesu.

Ta kabasinjñajihin jóo Juda xi títs'ínkjas'ehen.

⁶ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu: “Ahán niu”, incha ngjinji astun jóo ko tsixuntu. ⁷ As'ai Jesu ta kingjásjaiyahá ngáha ra:

—¿Yá xi t́binchisjó?

B'a incha kitsú jóo:

—Jesu, nda xi nibáha Nazaret.

⁸ B'i kitsú Jesu:

—Ja b'a kuaxinnuu nga ahán niu. Tsa an xi t́binchisjálnú, tjeñnto nga katji já xu'bi.

⁹ B'a kama tu xi tsitjusuhun én xi kinchja Jesu nga kinchjako Ntjaná nk'ie nga b'a kitsú: “Na'mi, xuta xi kik'ainí, ndaha nku najmi kits'inndyja.”

¹⁰ As'ai ts'asje kicha xi y'a Simon Pedro ko kingjáha nga tsatet'a tjabaxínñju kixi nda xi 'mi Malco, xi nda musuhu nda na'mi tíjuun. ¹¹ Tunga b'ihí kitsúhu Jesu Pedro:

—Tjaya ngáhani kichahi tjabaxíhin. Tsa Ntia Na'miu títsjana kjuanima xu'bi, za najmi tíhín ni nga un skuena?

¹² As'ai já juun ko nda jun k'akuhu ko já xi kunntá ninku incha jakj'ánijé Jesu nga y'é't'a'yún.

¹³ Títjun ngjiko ni'yaha Ana, na'mi nchí'yaha Caifa, xi tíhín nda na'mi tíjun nú xu'bo. ¹⁴ Kui Caifa xi tsinchá'a já judio k'aku nga b'a kitsú nga tu sahá nda t́jn tsa nku nda kuayántjai ngandaha ngayjee xuta.

*B'i ts'ín kitsúya Pedro nga najmi be Jesu
(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)*

15 Simon Pedro ko kj'ai sa nda ni'yakuyá incha kitsjennkíhi Jesu. Nda ni'yakuyá xu'bi behe nda na'mi tíjjuun ko jas'enko Jesu natsin ni'yaha nda na'mi tíjjuun. 16 Tunga máha Pedro, tsasinjña natsiun má tjen ankjuo. Kui nga as'ai tsitjuhu nda ni'yakuyá xi behe ra nda na'mi tíjjuun ko kinchjako na xi tíkunná ankjuo nga kits'ínkjas'en Pedro. 17 As'ai kingjásjaiya na xi tíkunná ankjuo:

—¿A najmi kohó ji xi ta chá ni'yakuyáha chá xu'bo?

—Najmi an —kitsú Pedro.

18 Nch'an kui njstjiun. Kui nga já musu ko já xi kunntáha ninku tincha ts'ínsut'áha yjoho t'a nd'í xi kats'ín'yún. Pedro ta síjñajihin nga tits'ínsut'á yjoho.

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda na'mi tíjjuun

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

19 As'ai nda na'mi tíjjuun kingjásjaiyaha Jesu yaha já ni'yakuyáha ko mí nihi xi bakúya. 20 B'i kitsú Jesu:

—Kinchja chji chja nginkun ngayjee xuta. Tehente tsakuyá ni'ya sinagoga ko natsihin ninku má nga ma ñjakú ngayjee xuta judio. Ndaha nku ni najmi kinchja 'ma. 21 ¿Á an tichasjaiyahaní? Chasjaiyaihi xuta xi kint'é ni xi kinchja. Kui xi be ni xi kinchja.

22 Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, as'ai kik'onjihin nku nda xi kunntá ninku ko b'a kitsúhu:

—¿Á b'a n'e tichubakohoni nda na'mi tíjjuun?

23 B'i kitsú Jesu:

—Tsa ch'on kuaxian, t'inyani má én ch'on tsuhu xi kuanchja. Tunga tsa b'a tjin ni xi kuaxian, ¿á kuakich'onjihinni?

²⁴ As'ai Ana kits'inkji Jesu nginkun Caifa xi nda na'mi titjun nga tjin'yun ts'ihin ra.

B'i ts'in Pedro b'ahá ta kitsú ngáha nga najmi be Jesu

(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

²⁵ Máha Simon Pedro, kabasinña sa nga tits'insut'á yjoho t'a nd'íu. As'ai kichasjaiyaha:

—¿A najmi kohó ji xi ta nku nda ni'yakuyaha ndo?

Tunga najmi kits'inkiehe yjoho Pedro. B'a kitsú:

—Najmi an niu.

²⁶ Nku nda musuhu nda na'mi titjuun xi xinkjin maha nda xi Pedro tsatet'a tjabaxinñju, kui xi ta kingjasjaiyaha:

—¿A najmi kuakiehe ra nga ko ji kabisinñakoi ndo jan má jintje ya tuu?

²⁷ Tunga b'ahá ta kitsú ngáha Pedro nga najmi be Jesu. Ko ta kuihi chubo kikjintá nku xanta.

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda titjun Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5, 13-25)

²⁸ As'ai tsitjukoho jóo Jesu ni'yaha Caifa nga ngjokoho ni'ya pretorio, má nga ts'in kjua nda titjun Roma. Ja tifi ma sen niu ko najmi incha jas'en jóo ni'ya pretorio, at'aha tsa kjuas'en nku ni'ya xi najmi xuta judio ts'e, tsuhu ra nga najmi ta jehe nginkun Ntiana ko najmi ta ma kjinehe nichinehe S'i Pascua. ²⁹ Kui nga tsitjusjehe Pilato natsiun nga j'ai nchjakoho ra. B'a kitsúhu jóo:

—¿Mí kjuaha tibatéjénehenu ndai?

³⁰ B'a kitsú jóo:

—Tsa najmi nda ch'onk'un niu, najmi aya ntsai ra n'ekjas'ein.

³¹ B'a kitsú Pilato:

—Tu sahá tankínkoo ko n'ekokjuoo xi nkú ts'in tíjña kjuatéxumanuu.

B'a kitsú já judio k'aku:

—Tíjña nkjúnji tsa n'ek'iein xuta.

³² B'a ts'in tsitjusuhun én xi kinchja Jesu nga kitsúya tíjun nkú ts'in kuayáha. ³³ As'ai jas'en ngáha Pilato ni'ya pretorio. Kinchjaha Jesu ko b'a kitsúhu:

—¿A ji xi nda rejhi xuta judio?

³⁴ B'i kitsú Jesu:

—¿A kuenta hi b'a tóbixihinni, a ra tíjhin xi kuatsúyahi yáha an?

³⁵ B'a kitsú Pilato:

—¿A nda judioná? Xuta nankihi ko já na'mi k'aku kuats'ínkjas'enna ji. ¿Mí nihi xi kin'ei?

³⁶ B'i kitsú Jesu:

—Najmi b'a ts'in batexuma xi nkú ts'in batéxuma já rej xi tjin asunntej. Tsa ni xi b'a ts'in tibatexumahana kai, kjaántjaina xi tíjña ts'ínxát'ana tu xi najmi n'ekjas'eheñ ra an já judio k'aku. Tunga najmi b'ahá ts'in tibatexuma.

³⁷ B'a kitsú Pilato:

—¿A xúhu nda rej ní?

B'i kitsú Jesu:

—Nda rej, xi nkú tóbixín. Tunga kitsinná ko jáa asunntej tu xi kuakuyáhana ni xi naxu tjin. Ngay-jeé xuta xi ts'ínkjáihin ni xi naxu tjin nt'é ntana.

³⁸ B'a ta kitsú ngáha Pilato:

—¿Mí nihi xi naxu?

Nk'ie nga b'a kitsú, as'ai tsitju nga ngjise ngáha ra xuta judio. B'a kitsúhu:

—Najmi chumi jéhe tísakújinna tsa tjehen ndo.
³⁹ Tunga b'ahá ts'in tǐjña niyánuu nga ts'in ndaíhi nku nda nubayá xi binchinú nga S'í Pascua. ¿A mjenuu nga ts'in ndaíhi nda reihí xuta judio?

⁴⁰ As'ai b'a incha kitsú jóo nga kikjintáya:

—¡Najmi tu kui ndo n'e ndaíhi! ¡Tu sahá Barraba n'e ndaíhi!

Máha nda Barraba, nda ndyjéhe niu.

19

¹ As'ai kitsjá kjuá Pilato nga s'ehé Jesu. ² Já juun kits'innnda nku corona na'yá ko y'é'aha nintaku. Kits'innnga nku najyun ndju kuan xi nkúhu xi bja já rei nga incha kik'aya. ³ J'aik'úhun ko kik'onjin nga b'a kitsúhu:

—¡Antahi, nda reihí xuta judio!

⁴ As'ai ta tsitjuhú ngáha Pilato natsiun ko b'a kitsúhu jóo:

—Ts'ink'onsjenuu ndo natsiun tu xi chahanu nga najmi chumi jéhe xi tísakújinna ndo.

⁵ As'ai tsitju Jesu natsiun nga tjí'a ts'íhin ra corona na'yóo ko nga yja ts'íhin najyun ndju kuon. B'a kitsú Pilato:

—¡Á ndo ei!

⁶ Já na'mi k'aku ko já xi kunntá ninku, nk'ie nga incha kíkíe Jesu kikjintáya:

—¡Tjat'a kruí ndo! ¡Tjat'a kruí!

B'a kitsú Pilato:

—Tu sahá jun tankínko ko tjat'a kruu. An najmi chumi jéhe xi tísakújinna ndo.

7 B'ahá ta kitsú ngáha já judio k'aku:

—Tíjñani kjuatéxuma ko xi nkú ts'in tíjña kjuatéxumani tíjhin nga kuayá ndai, at'aha Ntíhi Ntíjaná títs'in ma yjoho.

8 Nk'ie nga kint'é Pilato niu, 'yún kitsankjún sa.

9 Ta jas'ehén ngáha ni'ya pretorio ko b'a kitsúhu Jesu:

—¿Má nibáhani?

Tunga najmi kinchjahá Jesu. 10 As'ai b'a kitsú Pilato:

—¿A najmi chubakohóni? ¿A najmi yaní tsa kama kjuat'á kruuhu ko tsa ts'in ndai ngáhara?

11 B'i kitsú Jesu:

—Ndaha nku ni najmi kama n'ení tsa najmi Ntíjaná kitsjá xáhi. Kui kjuaha, xi kits'ínkjas'ehenna aya ntsai 'yún tjen saha ra jé nga ji.

12 Kui chubo kik'atuts'ihin Pilato nga tsangisjai niyá xi nkú ts'in kama ts'ín ndai ngáha ra Jesu. Tunga b'ihí ts'in incha kikjintáya já judio k'aku:

—¡Tsa n'e ndáihí ndo, najmi nda tín'ei nginkun nda tíjjun Cesar! ¡Xi nda rei ts'in ma suba yjoho, kui xi tífi kontraha nda tíjjun Cesar!

13 Nk'ie nga kint'é Pilato én xu'bi, as'ai kik'onsje Jesu natsiun ko y'ejña ante xi má nga ts'in kjuá, ante xi 'mi Má Kjiya Ndjio, én xi tsuhu ra Gabata nga én hebreo. 14 Nistjin xu'bi ja tíincha b'énda xuta ni xi ts'e S'í Pascua, at'aha ja tibichú tiña s'íu. Nkú ra ma nga chubá te jo niu. As'ai b'a kitsúhu Pilato xuta judio:

—¡Á nda reinuu ei!

15 B'a incha kitsú xuto nga kikjintáya:

—¡Tich'onsjei ndo! ¡Tich'onsjei! ¡Tjat'a kruj ndo!

B'a kitsú Pilato:

—¿A ngjuat'á kruuná nda reinuu?

B'a kitsú já na'mi k'aku:

—¡Najmi tjín sani kj'ai nda rei, tu nku sahá nda títjun Cesar!

¹⁶ As'ai Pilato kitsjá kjua nga s'et'a kruu Jesu ko incha ngjikoho jóo.

B'i ts'in kis'et'a kruu Jesu

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

¹⁷ As'ai tsitju Jesu nga y'ANJI kruuhu nga ngji ante xi 'mi Nintaku Anima, én xi tsuhu ra Golgota nga én hebreo. ¹⁸ Yo kis'et'a kruu kui ko jo sa já. Nku xi kis'et'a kruu nga kixihí ko nku nga skúhun. ¹⁹ Kitsjá kjua Pilato nga s'et'a nku yáte antsjáku kruu. B'i ts'in kis'et'a: “Jesu, nda xi nibáha Nazaret, nda reihí xuta judio.” ²⁰ Nkjin xuta judio kits'inya ntuu, at'aha tiña maha naxinantóo ante má nga kis'et'a kruu Jesu ko at'aha kis'et'a yátee én hebreo ko én latin ko én griego. ²¹ As'ai j'aisehe Pilato já na'mi k'akuhu xuta judio ko b'a kitsúhu:

—Najmi nda tjín nga: “Nda reihí xuta judio”, tjit'a yátee. Tu sahá t'et'ai nga: “Kui xi kitsú: An xi nda reihí xuta judio.”

²² B'a kitsú Pilato:

—Ni xi kab'et'á, ja kab'et'á.

²³ Máha já juun, nk'ie nga ja kingját'a kruu Jesu, jakj'á najyun xi yja nga kits'ínxi. Nju ts'asje ko nkunkú kikanéhe. Ko ta jakj'á najyun ndju xi yja Jesu, xi najmi tjihin niyá chjuya. Nkuhú nga ngji'aha kásin santaha tuts'in. Kui nga b'a kitsúhu ra xinkjín:

24 —Najmi tu chjuntiyaá xu'bi. Tu sahá tinútonyáhaná yá xi kama ts'e.

B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntíaná xi b'a ts'ín tjit'a: “Kits'ínxihi xinkjín najyunna ko kitsutonyáha najyun ndjuna.” Kui nga b'a kits'ihin já juun.

25 Tíinchat'a tiñaha kruu naaha Jesu, na nichja naaha, Maria chjuúhun Kleofa ko Maria Magdalená. 26 Nk'ie nga kieke Jesu naaha ko nda ni'yakuyá xi 'yún tjoho nga síña yo, b'a kitsúhu naaha:

—Ji tachjuún, á ntíhi yo.

27 Ko b'i kitsúhu nda ni'yakuyóo:

—Á naahi yo.

Ta kuihi chubo nda ni'yakuyá xu'bi kitsjantehe naaha Jesu ni'yaha.

B'i ts'ín k'ien Jesu

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

28 Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, be Jesu nga ja kama ndjuú ngayjee ni xi tjihin nga kuitjusun. Tu xi tsitjusuhun xi nkú ts'ín tjit'a éhen Ntíaná, kui nga b'i kitsúhu:

—Xintá tímana.

29 Síña yo nku nisa ninte xi tíincha binu san. Nku nixú kits'ínk'anchikoho jóo binu soon. Kui xi y'éku k'akuhu nku yáxá nga kitsung'i'a ts'a Jesu.

30 Nk'ie nga kits'i Jesu binu soon, b'a kitsú:

—Ja kuitjusunyje.

As'ai kingjénsten nintaku ko akui k'iehn.

31 Kui nistjiun tís'enda ni xi ts'e S'í Pascua. Kui nga najmi mjehe rá já judio k'aku tsa s'et'a kruu yjoninte k'ien nk'ie nga kuichú nistjin nkjúun,

at'aha 'yún nkjún kui nistjin xu'bo. Kui nga tsankihí rá kjua Pilato nga chjút'okjáha sjai já xi kjintut'á kruu kó nga chjuxin yjonintehe t'a kruu. ³² As'ai j'ai já juun kó kikjet'okjá sjai nda xi tjun kjit'a kó sjai nda xinkuu xi ta kjit'a kruuko Jesu. ³³ Tunga nk'ie nga incha tsichu má kjit'a Jesu, kikie nga ja ka'me. Najmi kikjet'okjáha sjai. ³⁴ Tunga nkuhú nda juun kik'iénjinkihí kicha 'mehe Jesu kó tjen'yún tsitjuhú jní kó ntánijua.

³⁵ Nda xi kikie ni xi kamoó, kui xi kitsúya ni xi kama kó kjuaxi ni xi tsuya. Be nga kjuaxi ni xi tsuya tu xi ta s'ejihinnuu kó jun. ³⁶ At'aha b'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntíaná xi b'a ts'ín tít'a: "Ndaha nku nintaha najmi chjút'okjá." ³⁷ Kó ta tít'a ya éhen Ntíaná má nga b'a títsu: "Kuasehe jóo nda xi kis'enjinkihí kicha."

B'i ts'ín kis'eyajni Jesu

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

³⁸ Askahan nk'ie nga ja b'a kamoó, nku nda xi nibáha nanki Arimatea xi 'mi Kuse tsankihí kjua Pilato nga ngjuai kó yjonintehe Jesu. Kui Kuse xi ta nda ni'yakuyáha Jesu tunga tu kitsjennkí 'mahá rá at'aha tsankjún já judio k'aku. As'ai kitsjá kjua Pilato kó ngjikj'á ndo yjonintehe Jesu. ³⁹ Kó ta Nicodemo, nda xi ngjisehe Jesu nga jyuun, j'aiko nkú rá ma katé kilu ni xi sinjne xi 'mi mirra kó aloe xi j'atjijinkohó xinkjín. ⁴⁰ Incha jakj'á nga jóo yjonintehe Jesu kó kik'ontikjájnu najyun ndju nga kik'onjnu ts'ihín rá ni xi sinjne, xi nkú ts'ín tíña nnyáha xuta judio nga fáyanji xinkjín.

⁴¹ Má kis'et'a kruu Jesu, tíña mahá nku ante má nga tíntje yá tu. Ante xu'bo tíña nku tsjó tsetse

xi ndaha nku najmi kjee s'eya. ⁴² Yo kingjáya jóo yjonintehe Jesu, at'aha tíña tiña tsjóo kó at'aha kui nístjiun tíncha b'énda xuta judio ni xi ts'e s'íu.

20

*B'i kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo
(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)*

¹ Tuminku ta jyun nk'ie nga jyunya sa, ngjisehe tsjóo Maria Magdalena kó kieke nga kachjuxín ndjio xi kis'echjanehe tixa tsjóo. ² As'ai tsangatsanka nga ngjisehe Simon Pedro kó nda ni'yakuyá xinkuu xi Jesu 'yún tjoho. B'i kitsú:

—Ja kachjuxín yjonintehe Chá Ntíaná aya tsjóo kó najmi yai má kas'ejña ngáha!

³ As'ai tsitjusje Pedro kó nda ni'yakuyá xinkuu nga ngjisehe tsjóo. ⁴ Tsangatsanka nga joo, tunga nda ni'yakuyá xinkuu 'yún kitsa tsangatsanka sa nga Pedro kó tjun tsichu tsjóo. ⁵ Tunga tu tsasekjás'ehén kó kieke nga kjijña najyun ndju xi tsich'ontikjájnu yjonintehe Jesu. Najmi jas'en tsjóo. ⁶ As'ai tsichu tjennkihí Pedro kó jas'en aya tsjóo. Kieke najyun ndju xi kjijña yo ⁷ kó najyun xi tsich'ontikjájnu nintaku Jesu. Kui xi najmi kjijñakjoko najyun ndjuu. T'axín kjijña nga tíkjoya. ⁸ As'ai ta jas'en nda ni'yakuyá xinkuu xi tjun tsichusehe tsjóo. Kieke kó kis'ejihin nga tíña tík'un Jesu. ⁹ At'aha najmi kjee mankjihin jóo éhen Ntíaná xi b'a ts'ín tít'a nga tíhin nga kj'uaíya ngáha ra Jesu ngabayoo. ¹⁰ As'ai kik'óya ngáha já ni'yakuyóo ni'yaha.

*B'i ts'ín tsakúchjhi yjoho Jesu Maria Magdalena
(Mr. 16:9-11)*

11 Tunga máha Mariá, tsasinjña natsihin tsjóo nga tíkjintá. Ta tíkjintá ts'ihin nga tsasekjás'en tsjóo 12 kó kíkíe jo ntítsje xi yja najyun taba, xi kab'entusún ante má nga kis'ejña yjonintehe Jesu. Nku xi kab'ejña má kis'ejña nintaku kó nku xi kab'ejña má kitsjen sjai. 13 B'a kitsú ntítsjee:

—Ji tachjuún, ¿á tích'íhini?

B'a kitsú Mariá:

—At'ahá kachjuxín yjonintehe Chá Ntiana. Najmi be má kafi s'ejña ngáha.

14 As'ai kits'ínk'ótjiya kó kíkíe nga yo kabasinjña Jesu, tunga najmi kamankjihín ra tsa Jesu niu.

15 B'i kitsú Jesu:

—Ji tachjuún, ¿á tích'íhini? ¿Yá xi t'binchisjái?

Tu ndá xi kunntáhá yá tu xi t'jín yo kits'ín ma Mariá kó b'a kitsú:

—Ji, tsa ji ka'mikoj yjonintee, t'inyaní má kafajñai kó kfínkj'a ngáhana.

16 —Ji Mariá —kitsú Jesu.

Kits'ínk'ótjiya Mariá kó b'a kitsúhu nga én hebreo:

—¡Raboni!

Kui éin xi tsuhu ra Maestru. B'i kitsú Jesu:

17 —Najmi tu nuba'yúnní, at'ahá najmi kjee finjia má tíjña Na'mina. Tunga t'inyahá rí já nts'é nga kfínnjia má tíjña Na'mina xi ta Na'minu, Ntiana xi ta Ntianu.

18 As'ai Mariá Magdalena ngji tsúyaha já ni'yakuyóo nga kabe Ndá Ntiana kó kitsúyaha ni xi kitsúhu.

*B'i ts'ín tsakúchiji yjoho Jesu já ni'yakuyáha
(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)*

19 Nk'ie nga ja kama jyuun ta kuihi nistjin tuminku, tjichja ankjuá má nga kab'entu já ni'yakuyóo, at'ahá tíncha tsankjún já judio k'aku. As'ai Jesu j'ai sinjñajihín kò kikjaniñahá nga b'i kitsúhu:

—Kas'enuu kjuajyu.

20 Nk'ie nga b'a kitsú, tsakúchji ntsja kò 'mehe. Tsjo kamaha já ni'yakuyóo nga kieke ngáha Nda Ntjaná. 21 As'ai b'ahá ta kitsú ngáha Jesu:

—Kas'enuu kjuajyu. Xi nkú ts'ín kits'ín nibána Ntia Na'miu, b'a ta ts'ín ts'inkjínuu nd'ai.

22 Kikjenimajin jóo kò b'i kitsúhu:

—N'ekjóhoon Espiritu Santo. 23 Xi n'endyjat'ohoo jéhe kama ndyjat'ahá jéhe. Xi najmi n'endyjat'ohoo jéhe tu nku s'ehé rá jé.

B'i ts'ín tsakúchjihijyoho Jesu Toma

24 Toma xi ta 'mi nda'yun, xi ta nku nda ni'yakuyá xi te joo, najmi tijná nk'ie nga j'ai Jesu.

25 As'ai já ni'yakuyá xingisoo b'a kitsúhu ndo:

—Kuayai Nda Ntjaná.

B'a kitsú Toma:

—Tsa najmi skue chubaha xiun aya ntsja kò tsa najmi tsungis'en najnú ntsa má ngjihí xiun kò tsa najmi tsungis'en ntsa 'mehe, najmi s'ejinna.

26 Nk'ie nga j'a jin nistjin, ta tjíntuhú ngáha já ni'yakuyóo nku aya ni'ya kò ta tijná ñja Toma. As'ai ta j'ai sinjñajihín ngáha rá Jesu, nk'ie nga tjíchja ankjuo. B'i kitsúhu nga kikjaniñahá:

—Kas'enuu kjuajyu.

27 As'ai b'a kitsúhu Toma:

—Nibá mahi ei. Chaseihī ntsa ko t̄inúngis'ein najnú ntsai ko t̄inúngis'ein ntsai 'mena. Najmi nda t̄in'ei nga najmi t̄is'ejihin. N'e s'ejinni.

²⁸ B'a kitsú Toma:

—j̄i Nda Nt̄ia ko Nt̄iana!

²⁹ B'i kitsú Jesu:

—¿A at'aha kuayaní, a kui kjuaha kuas'ejihin ri? Á b'a nda t̄jihin ts'e xuta xi t̄is'ejihin an ndaha tsa najmi t̄ibena.

Kui ngat'ai kin'endaha xujun

³⁰ Nkjin ko kj'ai sa kjuankjún xi kits'ín Jesu nginkun já ni'yakuyáha. Kui xi najmi kis'et'ayje xujun xu'bi. ³¹ Tunga ni xu'bi kis'et'a tu xi s'ejihinnu nga Jesu xi kits'ín nibá Nt̄iana, nga kui xi Nt̄ihī Nt̄iana, tu xi b'a ts'ín kuintsuba t̄ik'uhunnu nga s'ejinnu kui.

21

B'i ts'ín tsakúchjihī yjoho Jesu yatu já ni'yakuyáha

¹ Askahan ta tsakúchjihī ngáha ra yjoho Jesu já ni'yakuyáha andai ntáchak'un Tiberia. B'i ts'ín tsakúchjihī yjoho. ² Nkuhú incha kab'a xinkjín nga kab'entu Simon Pedro, Toma xi ta 'mi nda'yun, Natanael xi nda xi nibáha nanki Cana, nanki xi t̄jñajihin ante Galilea, jáha Zebedeo ko kj'ai sa jo já ni'yakuyá. ³ As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Tjio k̄f̄in tsuba.

B'a kitsú já xingiso:

—Ko jin kuankjín.

As'ai incha jas'en nku tsutsu, tunga kui n̄stjen xu'bo ndaha nku tjio najmi kisakúhu. ⁴ Nkú ra ma nga ja t̄ífi ma sen, j'ai sinjña Jesu andai ntáchak'un,

tunga najmi kamankjihín rā já ni'yakuyóo tsa Jesu niu. ⁵ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Jun já, ¿a najmi kjee sakúnuu tjiio?

—Najmi —kitsú jóo.

⁶ B'ahá tá kitsú ngáha Jesu:

—Xi tjehen nga kixihi tsutsuu chjanik'jo na'yanuu ko sakúnuu.

B'a kits'ín jóo ko as'ai ndaha najmi tá ma kjenjihi na'yoo, at'aha nkjin nkjún tjiio xi kisakúhu. ⁷ Nda ni'yakuyá xi Jesu 'yún tjoho b'a kitsúhu Pedro:

—iNda Ntíaná niu!

Nk'ie nga kint'é Simon Pedro nga “Nda Ntíaná niu” kik'ihin, kingja ngáha najyuhun, at'aha kab'asje, ko kikjaník'ajin yjoho ntáchak'uun. ⁸ Askahan já ni'yakuyá xingisoo tsichuko tsutsuu nga tib'éfe ts'ihin na'ya xi katsehe tjiio, at'aha tiña maha andai ntóo nkú rā ma unchan metru. ⁹ Nk'ie nga tsitjujen jóo tsutsuu, kieke nku nd'í xi tíma 'yún ko nku tjiio xi kijijñajin x'íu ko ninkuan. ¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Nibáko chuba tjiio xi kuasakúnuu.

¹¹ Tsiyajnu Simon Pedro tsutsuu ko y'éfe má kixiu na'ya xi katsehe tjiio i. Unchan ko cháte ko jan maha. Tunga ndahá tsa b'a ts'ín nkjin kamaha tjiio, najmi kitiyá na'yoo. ¹² As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nibá chinoo.

Ndaha nku já ni'yakuyóo najmi kama k'un kingjásjaiyaha: “¿Yáha ji?”, tsa kitsúhu, at'aha be nga Nda Ntíaná niu. ¹³ As'ai j'ai tiña Jesu, jak'á ninkuan ko kitsjáha jóo. B'a tá kits'ihin tjiio.

¹⁴ Kui xu'bi xi niyá xi ma jahan nga tsakúchjiji Jesu yjoho já ni'yakuyáha askahan nk'ie nga j'áíya ngáha rā ngabayoo.

B'i ts'ín kitsjá xáha Jesu Pedro

15 Nk'ie nga ja kamaha nga kikjine, Jesu kingjásjaiyaha Simon Pedro:

—Ji Simon ntíhi Jona, ¿a 'yún tjo sahi an nga já xu'bi?

B'a kitsú Pedro:

—Johon, Nda Ntia, yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chúnntai chutsankana.

16 As'ai b'ahá ta kitsú ngáha ra niyá xi ma joho:

—Ji Simon ntíhi Jona, ¿a tjohi an?

B'a kitsú Pedro:

—Johon, Nda Ntia, yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chaseihi chutsankana.

17 As'ai b'ahá ta kitsú ngáha ra niyá xi ma jahan:

—Ji Simon ntíhi Jona, ¿a tjohi an?

Kik'ie nusin nusihin Pedro nga kichasjaiyaha: “¿A tjohi an?”, niyá xi ma jahan. B'a kitsúhu:

—Ji Nda Ntia, ji xi yai ngayjee ni xi tjin. Yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chúnntai chutsankana. 18 Kjuaxi ni xi tíxihin. Nk'ie nga ndyja sahi, kindyja subai najyihin ko k'in tu má nga kama mjehé ri. Tunga nk'ie nga kama cháí, kfénteí ntsai ko kj'ai xi ts'ínngja ngáha ri najyihin ko ngjuaikohi má nga najmi mjehi k'úin.

19 B'a ts'ín kitsúya tíjuhun Jesu xi nkú ts'ín kuayá Pedro nga kuakúchji kjuachánkaha Ntjaná. Ko b'i ta kitsú yaha:

—Tsjénnkiní.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu nda ni'yakuyá xi yún tjoho

²⁰ As'ai tsasenji astun Pedro ko kieke nga tjennkihí nda ni'yakuyá xi Jesu 'yún tjoho, xi tijnat'a tiñaha Jesu nk'ie nga incha kikjine nichinehe S'í Pascua ko xi b'a kitsúhu: “Ji Nda Ntia, ¿yá xi ts'ijnkjas'ehin?” ²¹ Nk'ie nga kieke Pedro nda ni'yakuyóo, kingjásjaiyaha Jesu:

—Ji Nda Ntia, kui ndai, ¿nkú kamaha?

²² B'i kitsú Jesu:

—Tsa mjena nga k'úejña santa nkúhu nga kjúái ngáhana, najmi ji tjehe ri nga chai ni xu'bo. Ji tsjénkiní.

²³ Askahan kik'inyaha én xu'bi xuta ninku, nga najmi kuayá nda ni'yakuyá xu'bo. Tunga najmi b'ahá kitsú Jesu tsa najmi kuayá ndo. B'i ní kitsú: “Tsa mjena nga k'úejña santa nkúhu nga kjúái ngáhana, najmi ji tjehe ri nga chai ni xu'bo.”

²⁴ Kui nda ni'yakuyóo tsuya kixi niu ko kui xi y'et'a ni xu'bi. Ko yai nga kjuaxi én xi kinchja.

²⁵ Nkjin sa ni xi kits'in Jesu. Tsa s'et'a ngayjee ni xi kits'in, b'a mana nga najmi s'en ngayjee asuntee xujun xi s'et'a niu.

lxxxv

Éhen Ntíaná
New Testament in Mazatec, Jalapa de Díaz
(MX:maj:Mazatec, Jalapa de Díaz)

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazatec, Jalapa de Díaz

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazateco, Jalapa de Díaz [maj], Mexico

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazatec, Jalapa de Díaz

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

e05183c2-7c34-5cdd-8c78-15ea51bd8cbb